

VUNAU NI SORO

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26 27

CHAPTER 1

- 1** ia oqo sa kacivi Moses o Jiova, ka vosa vua mai na vale ni veitavaki, ka tukuna,
- 2** "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira: 'Kevaka e dua vei kemudou sa vakacobora nai madrali vei Jiova, dou kauta mai na nomudou qele ni manumanu " na bulumakau se sipi se na me.
- 3** Kevaka sa nonai madrali na bulumakau mei soro kama, me vakacobora o koya na ka tagane sa sega na kena ca; me vakacobora ena yalo e galala mai na katuba ni vale ni veitavaki e na mata i Jiova.
- 4** 'Me qai tabaka o koya na ulu ni soro kama e na ligana, ka na ciqomi nai soro me vinakati kina o koya ka me nonai bulubulu.
- 5** 'Me na vakamatea o koya na bulumakau e na mata i Jiova; ia o ira na bete, na luve i Eroni, me ra kauta na dra ka kureitaka wavokita nai cabocabo ni soro sa tu mai na katuba ni vale ni veitavaki.
- 6** 'la me drudruga o koya nai soro kama ka tava vakalalai na lewena.
- 7** 'O ira na luve i Eroni na bete me ra vakawaqaca na buka waqa e na dela ni cabocabo ni soro, ka tuva vakavinaka na buka e dela ni buka waqa.
- 8** 'la o ira na bete, na luve i Eroni, me ra qai tuva vakavinaka na veitikina, na uluna, kei na kena uro, e na dela ni buka sa toka e na cabo-ni-soro;
- 9** 'la na kena gacagaca kei na yavana me vuya e na wai. Me qai vakama kecega na bete e na dela ni cabocabo ni soro mei soro kama, sa vakabori e na buka waqa, me ka boi vinaka vei Jiova.
- 10** 'Kevaka e nonai madrali "na sipi se na me " mei soro kama, me na vakacobora o koya na ka tagane sa sega na kena ca.
- 11** 'Me na vakamatea o koya e na yasa ni cabocabo ni soro vaka ki na vualiku e na mata i Jiova; ia o ira na bete, na luve i Eroni, me ra kureitaka na kena dra wavokita nai cabocabo ni soro.
- 12** 'Me tava talega vakalalai, io na uluna kei na kena uro; me qai tuva vakavinaka na bete e na dela ni kau sa toka e dela ni buka waqa mai na dela ni cabocabo ni soro;
- 13** 'la na gacagaca kei na yavana me vuya e na wai. Me qai kauta kecega na bete ka vakama e na dela ni cabocabo ni soro; oqo nai soro kama, sa vakabori e na buka waqa, me ka boi vinaka vei Jiova.
- 14** 'la kevaka sa nonai madrali na manumanu vuka mei soro kama vei Jiova, me qai cabora o koya na soqe se na luve ni ruve me nonai madrali.

15 'Me kauta na bete ki nai cabocabo ni soro, ka wirica na domona, ka vakama e na dela ni cabocabo ni soro; ia me sova yani na kena dra ki na yasa ni cabocabo ni soro.

16 'Me qai tunaka ka vutia ka biuta ki na yasa ni cabocabo ni soro vaka ki na tokalau, e na tikina sa biu kina na dravusa.

17 'Ka me tava na tabana, ia me kakua ni tawasea laivi; me qai vakama na bete e na dela ni cabocabo ni soro, e na dela ni kau sa toka e dela ni buka waqa. Oqo nai soro kama, sa vakacabori e na buka waqa, me ka boi vinaka vei Jiova.

CHAPTER 2

Ia ni sa vakacabora e dua na tamata nai soro laukana vei Jiova, me valawa qaqi vinaka na nona i madrali. Ia me livia kina o koya na waiwai, ka biuta kina na ka boi vinaka me vakamai.

2 'Me qai kauta vei ira na bete, na luve i Eroni, e dua me taura mai kina na valawa qaqi vinaka sa yakuta rawa e ligana, e veiwaki kei na waiwai, kei na ka boi vinaka me vakamai. Ia na bete me vakama eso e na dela ni cabocabo ni soro mei vakananumi, na ka sa vakacabori e na buka waqa, me ka boi vinaka vei Jiova.

3 'Na kena vo ni soro laukana ena kei Eroni kei iratou na luvena. Oqo na ka tabu sara e nai soro sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova.

4 'Ia kevaka o kauta mai me i soro laukana na madrai sa vavi e na lovo, na keke me caka e na valawa qaqi vinaka e sega ni vakaivakatubu sa veiwaki vata kei na waiwai, se me keke mamare sara e sega ni vakaivakatubu sa boro e na waiwai.

5 'Ia kevaka sa nomui madrali nai soro laukana sa tavu e nai tavuteke kaukamea, me valawa, e sega ni vakaivakatubu, sa veiwaki vata kei na waiwai.

6 'Mo dovia vakalalai ka livia kina na waiwai; oqori na i soro laukana.

7 'Ia kevaka sa nomui madrali nai soro laukana mai nai tavuteke, me caka e na valawa qaqi vinaka kei na waiwai.

8 'Ia mo kauta nai soro laukana sa caka e na ka oqo vei Jiova. Ia ni sa soli vua na bete, me kauta o koya ki nai cabocabo ni soro.

9 'Me na qai kauta tani o koya na bete mai nai soro laukana e dua nai vakananumi, ka vakama e dela ni cabocabo ni soro. Me vakacabori e na buka waqa, me boi vinaka vei Jiova.

10 'Ia na kena vo ni soro laukana ena kei Eroni kei iratou na luvena.' Oqo na ka tabu sara e na ka sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova.

11 'Me kakua ni dua nai soro laukana dou sa vakacabora vei Jiova me vakaivakatubu, ia mo dou kakua ni vakama e dua nai vakatubu se na o ni kei nai soro kecega sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova.

12 'E nai soro ni sevu ga, mo dou na vakacabora vei Jiova, ia me kakua ni cabori e na i cabocabo ni soro me ka boi vinaka.

13 'Ia nai soro laukana kecega o na vakacabora mo vakamasimata; ia mo kakua talega ni guilecava na masima ni veiyalayalati ni nomu Kalou e na nomui soro laukana. Mo vakacabora vata kei na masima na nomu i madrali kecega.

14 'Ia kevaka o sa vakacabora eso nai sevu mei madrali vei Jiova, mo vakacabora mei soro laukana ni nomu i sevu na sila vou sa vavi e na buka waqa, sa lautuki mai na sola vakalewena.

15 'Ia mo livia kina na waiwai, ka biuta e delana na ka boi vinaka me vakamai. Oqo nai soro laukana.

16 'Na bete me qai vakama na kena i vakananumi: eso na kena sila sa lautuki kei na so na kena waiwai, kei na ka boi vinaka me vakamai, oqo na ka sa cabori e na buka waqa vei Jiova.

CHAPTER 3

'Ni sa nonai madrali e dua nai soro ni veivinakati, kevaka sa vakacabora o koya e dua na bulumakau, se ka tagane se yalewa, me vakacabora e na mata i Jiova e dua sa sega na kena ca.

2 'la me tabaka na ulu ni nonai madrali e na ligana, ka vakamatea mai na katuba ni vale ni veitavaki; ia o ira na bete, na luve i Eroni, me ra na kureitaka na dra vakavolivolita na i cabocabo ni soro.

3 'Me qai vakacabora o koya mai nai soro ni veivinakati e dua nai madrali sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova. Na uro e ubia na gacagaca, kei na uro kecega sa tu e na gacagaca,

4 'Kei na ivi ruarua kei na uro sa tu e batibatina, kei na uro e kabita na yate e na dela ni ivi, o koya me na kauta tani;

5 'la o ira na luve i Eroni me ra vakama e nai cabocabo ni soro e na dela ni soro kama, e dela ni kau sa toka e dela ni buka waqa, me ka sa vakacabori e na buka waqa, me boi vinaka vei Jiova.

6 'la kevaka sa nona i madrali me i soro ni veivinakati vei Jiova na sipi se na me, se ka tagane se yalewa, me cabora o koya e dua sa sega na kena ca.

7 'Kevaka sa vakacabora na lami me nona i madrali, me na cabora e na mata i Jiova.

8 'la me tabaka o koya na ulu ni nonai madrali e na ligana, ka vakamatea e na mata ni vale ni veitavaki; ia o ira na luve i Eroni me ra kureitaka na dra wavokita na i cabocabo ni soro.

9 'Me na vakacabora o koya na i madrali ni veivinakati, nai madrali sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova, na kena uro kei na uro tauoko e buina me tava laivi o koya voleka ki na suitu. Kei na uro sa ubia na gacagaca kei na uro kecega sa tu e na gacagaca,

10 'Kei na ivi ruarua kei na uro sa tu e batibatina, na uro e kabita tu na yate e na dela ni vi, o koya me kauta tani;

11 'Me qai vakama e na dela ni cabocabo ni soro o koya na bete me kakana, nai madrali sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova.

12 'la kevaka e nonai madrali na me, me cabora o koya e na mata i Jiova.

13 'la me tabaka na uluna e na ligana ka vakamatea e na mata ni vale ni veitavaki; ia o ira na luve i Eroni me ra kureitaka na dra wavokita nai cabocabo ni soro.

14 'Me na vakacabora o koya eso na tikina me nonai madrali, mei soro vakacabori e na buka waqa vei Jiova. Na uro e ubia na gacagaca kei na uro kecega sa tu e na gacagaca,

15 'Kei na ivi ruarua kei na uro sa tu e na batibatina, kei na uro e kabita tu na yate kei na ivi, o koya me na kauta tani;

16 'la me qai vakama e dela ni cabocabo ni soro na bete me kakana, nai madrali e vakacabori e na buka waqa me ka boi vinaka; sa nei Jiova na uro kecega.

17 'Oqo sa kenai lesilesi me sega ni mudu e na nomudou veitabatamata e na nomudou i tikotiko kecega: mo dou kakua ni kania na uro se na dra."

CHAPTER 4

Ia oqo sa vosa vei Moses o Jiova, ka tukuna,

- 2** "Mo vosa vei ira na Isireli, ka vaka: 'Kevaka sa cala e dua na tamata ni sega ni nakita ka sa cakava e dua na ka sa vakarota o Jiova me kakua ni caka, ia sa cakava e na nona lecava,
- 3** 'Kevaka sa vakacalaka na bete sa lumuti, ka vakavuna me ra beitaki e na ca na tamata, me qai vakacobora vei Jiova e na vuku ni nona i valavala ca sa cala kina o koya e dua na luve ni bulumakau sa sega na kena ca me i soro ni valavala ca.
- 4** 'la me kauta na bulumakau ki na katuba ni vale ni veitavaki e na mata i Jiova, ka tabaka na ulu ni bulumakau e na ligana, ka vakamatea na bulumakau e na mata i Jiova.
- 5** 'la na bete sa lumuti me kauta e dua nai wase ni dra ni bulumakau ki na vale ni veitavaki.
- 6** 'Me qai tonia na nonai qaqlalo na bete e na dra ka kureitaka vakavitu na dra e na mata i Jiova, e na mata ni lati ni vale tabu.
- 7** 'la na bete me na boroya na dra e na tutuna balavu cake ni cabocabo ni ka boi kamikamica e tu e na mata i Jiova, ka sa tu e na vale ni veitavaki; ka me sova na kena vo ni dra kecega ni bulumakau ki na yavu ni cabocabo ni soro kama, mai na katuba ni vale ni veitavaki.
- 8** 'Me kauta laivi maikina o koya na uro kecega ni bulumakau mei soro ni valavala ca. Na uro e ubia na gacagaca kei na uro kecega sa tu e na gacagaca,
- 9** 'Kei na ivi ruarua kei na uro sa tu e batibatina, kei na uro e kabita tu na yate e na dela ni ivi, o koya me na kauta tani,
- 10** 'Me vaka sa kau laivi mai na bulumakau sa vakabori mei soro ni veivinakati; ka me na vakama na bete e na dela ni cabocabo ni soro kama.
- 11** 'la na kuli ni bulumakau kei na lewena kecega, kei na uluna kei na yavana, kei na kena gacagaca kei na dena "
- 12** 'Io na bulumakau tauoko me colata yani o koya ki na dua na vanua savasava e na i bili ni tikotiko, na vanua e dausova kina na dravusa, ka me vakama e na buka waqa e dela ni buka eso; e na tikina sa dausova kina na dravusa me vakamai kina.
- 13** 'la oqo kevaka era vakacalaka nai soqosoqo tauoko ni Isireli, ka sa tabonaki na cala oqo vei ira nai soqosoqo, ka ra sa kitaka eso na ka sa vakarota o Jiova me kakua ni caka, era sa cala kina;
- 14** 'Ni sa kilai na cala era a cakava, me ra qai vakacobora e dua na luve ni bulumakau o ira na i soqosoqo me baleta na cala, ka kauta mai ki na vale ni veitavaki.
- 15** 'la o ira na qase vei ira na i soqosoqo me ra tabaka na ulu ni bulumakau e na ligadra e na mata i Jiova. Me qai vakamatei na bulumakau e na mata i Jiova.
- 16** 'Na bete sa lumuti me na kauta e dua nai wase ni dra ni bulumakau ki na vale ni veitavaki.
- 17** 'Me qai tonia na nonai qaqlalo na bete e na dra ka kureitaka vakavitu e na mata i Jiova, e na mata ni lati.
- 18** 'Me boroya talega e na dra na tutuna sa balavu cake e nai cabocabo ni soro sa tu e na mata i Jiova, ka sa tiko e na vale ni veitavaki; ka me sova na kena vo ni dra ki na yavu ni cabocabo ni soro kama, ka tu mai na katuba ni vale ni veitavaki.
- 19** 'Me na kauta laivi mai na kena uro ka vakama e na dela ni cabocabo ni soro.
- 20** 'Ka me na cakava vua na bulumakau me vaka e cakava e liu vua na bulumakau kai soro ni valavala ca; io me cakava vakakina oqo. Ka me sorovaki ira na bete, era na qai vosoti kina.

- 21** 'Me qai colata o koya na bulumakau ki nai bili ni tikotiko, ka vakama me vaka sa vakama na bulumakau e liu. Oqo nai soro ni nodra vakacalaka na i soqosoqo.
- 22** 'Ni sa vakacalaka e dua na turaga, ka sa cakava e na lecava e dua na ka sa vakatabuya o Jiova na nona Kalou, ka sa cala kina,
- 23** 'Kevaka sa vakatakilai vua emuri na nona cala, me qai kauta mai o koya na nonai madrali, na me tagane sa sega na kena ca.
- 24** 'Ia me tabaka na ulu ni me e na ligana, ka vakamatea e na tikina sa dauvakamatei kina nai soro kama e na mata i Jiova. Oqo nai soro ni valavala ca.
- 25** 'Me na kauta o koya na bete e dua nai wase ni dra ni soro ni valavala ca e na nonai qaqlalo, ka boroya kina na tutuna sa balavu cake e nai cabocabo ni soro kama, ka sova na dra ki na yavu ni cabocabo ni soro kama.
- 26** 'Me qai vakama na kena uro kecega e na dela ni cabocabo ni soro, me vaka sa vakacabori na uro ni soro ni veivinakati. Me sorovaki koya kina na bete e na vuku ni nonai valavala ca, ena qai vosoti kina o koya.
- 27** 'Kevaka sa vakacalaka e dua na lewe ni vanua ka kitaka e dua na ka sa vakatabuya o Jiova, ka sa cala kina,
- 28** 'Kevaka sa qai kila emuri o koya na i valavala ca sa cakava oti, me qai kauta mai me nonai madrali e dua na luve ni me, na ka yalewa e sega na kena ca, e na vuku ni nona cala sa cakava oti o koya.
- 29** 'Ia me tabaka o koya na ulu ni soro ni valavala ca e na ligana, ka vakamatea nai soro ni valavala ca e na tikina sa dau-vakacabori kina na i soro kama.
- 30** 'Ia me kauta o koya na bete e dua na i wase ni kena dra e na nonai qaqlalo, ka boroya kina na tutuna sa balavu cake e na i cabocabo ni soro kama, ka sova na vo ni kena dra ki na yavu ni cabocabo ni soro.
- 31** 'Me na kauta laivi na kena uro kecega, me vaka sa kau laivi na uro mai nai soro ni veivinakati; ia me vakama o koya na bete e na dela ni cabocabo ni soro me ka boivinaka vei Jiova. Ia ena sorovaki koya na bete, ena qai vosoti kina o koya.
- 32** 'Kevaka sa kauta mai o koya e dua na lami mei soro ni nonai valavala ca, me kauta mai e dua na ka yalewa sa sega na kena ca.
- 33** 'Me qai tabaka o koya na ulu ni soro ni valavala ca e na ligana, ka vakamatea mei soro ni valavala ca e na tikina sa dauvakamatei kina nai soro kama.
- 34** 'Me na kauta e dua na i wase ni dra ni soro ni valavala ca na bete e na nona i qaqlalo, ka boroya kina na tutuna sa balavu cake e na i cabocabo ni soro kama, ka sova na vo ni kena dra kecega ki na yavu ni cabocabo ni soro.
- 35** 'Me qai kauta laivi na kena uro kecega, me vaka sa kau laivi na uro ni lami mai nai soro ni veivinakati. Me qai vakama e na dela ni cabocabo ni soro o koya na bete, me vaka sa daucaka e na ka sa cabori e na buka waqa vei Jiova. Ia me sorovaki koya na bete e na vuku ni nona i valavala ca sa cakava, ena qai vosoti kina o koya.

CHAPTER 5

Kevaka sai valavala ca e dua na tamata ni sa rogoca e dua na vosa bubului, ka sai vakadinadina ni sa raica se sa kila e dua na ka" kevaka sa sega ni tukuna, sa qai cala kina.

- 2** 'Se dua na tamata sa tara na ka e sega ni savasava, se yago ni manumanu sega lasa e sega ni savasava, se na yago ni manumanu manoae sega ni savasava, se na yago ni ka sa dolo e sega ni savasava, ke sega ni kila o koya, sa na sega ni savasava o koya sa na

cala ga.

3 'Se sa tara na ka e sega ni savasava kina na tamata" se na ka cava ga e sega ni savasava kina na tamata, ke sega ni kila " ni sa qai kila ga mai, sa na cala ga.

4 'Se dua na tamata e bubului vakailoa, me kitaka na ka ca se me kitaka na ka vinaka, se cava ga ena bubului vakailoa kina na tamata, ka sega ni kila " ia ni sa kila, sa na qai cala e na dua vei ira na ka oqo.

5 'la, ni sa cala o koya e na dua na ka oqo, me qai vakatusa na ka sai valavala ca kina;

6 'ka me kauta vei Jiova na nonai soro e na vuku ni nonai valavala ca sa kitaka o koya, e dua na ka yalewa mai na qele ni manumanu, e dua na luve ni sipi se na me me i soro ni valavala ca. Me na sorovaki koya na bete e na vuku ni nona i valavala ca.

7 'Kevaka e sega ni kauta rawa o koya e dua na lami, me qai kauta mai vei Jiova, e na vuku ni nona i valavala ca, e rua na soqe se rua na luve ni ruve: e dua me i soro ni valavala ca kei na dua tale me i soro kama.

8 'la me kauta vua na bete, ia o koya me vakacobora e liu na i soro ni valavala ca, ka wirica na uluna mai na domona, ia me kakua ga ni drutia laivi.

9 'Me qai kureitaka na dra ni soro ni valavala ca e na yasa ni cabocabo ni soro, ia na kena vo ni dra me sova ki na yavu ni cabocabo ni soro. Oqo na i soro ni valavala ca.

10 'Me qai vakacobora nai karua mei soro kama me vaka na kena i valavala. Ia me sorovaki koya na bete e na vuku ni nonai valavala ca sa cakava oti, ena qai vosoti kina.

11 'la kevaka e sega ni rawata e rua na soqe se rua na luve ni ruve, me qai kauta mai o koya sai valavala ca me nonai madrali e dua nai ka tini ni dua efa na valawa qaqi vinaka mei soro ni valavala ca. Me kakua ni livia kina na waiwai, me kakua talega ni biuta kina na ka boi vinaka na bete, ni sai soro ni valavala ca.

12 'Me qai kauta o koya vua na bete, ia o koya na bete me yakuta e ligana me kenai vakananumi, ka vakama e nai cabocabo ni soro me vaka na ka sa vakacabori vei Jiova e na buka waqa. Oqo nai soro ni valavala ca.

13 'Me sorovaki koya na bete, e na vuku ni nonai valavala ca sa cala kina e na dua na ka oqo; ena qai vosoti kina. Ia na kena vo me nona na bete me vaka nai soro laukana."

14 Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka vaka:

15 "Kevaka sa cakava e dua na ka cala e dua na tamata, ka vakacalaka e na vuku ni ka sa tabu vei Jiova, me qai kauta o koya vei Jiova mei soro ni nona caka cala e dua na sipi tagane sa sega na kena ca mai na qele ni sipi, kei na nomu i vakarau ni sikeli siliva me vaka na sikeli ni vale tabu, mei soro ni caka cala.

16 "Ia me sauma na ca sa cala kina e na vuku ni ka e tabu, ka me qai vakaikuritaka e na dua na i ka lima ni wase ka solia vua na bete. Ia me sorovaki koya na bete e na sipi tagane ei soro ni caka cala, ena qai vosoti kina.

17 "Kevaka sa cala e dua na tamata, ni sa kitaka e dua na ka sa vakatabui e na vunau i Jiova, ke sa sega ni kila, ena cudruvi ga e na nona caka cala.

18 "Me qai kauta e dua na sipi tagane sa sega na kena ca mai na qele ni sipi, vua na bete, ni o sa lewa mada na ka sa rauta na nona cala. Ia me sorovaki koya na bete e na vuku ni nona vakacalaka ka sega ni kila, ena qai vosoti kina.

19 "Oqo nai soro ni caka cala; sa cala vakaidina o koya vei Jiova."

CHAPTER 6

Sa vosa tale vei Moses o Jiova, ka vaka:

- 2** "Kevaka sai valavala ca e dua na tamata ka sa caka cala vei Jiova ni sa vosa lasu vua na kai nona e na ka sa soli vua me maroroya, se na ka e veiyalayalati kina, se na ka e butakoci, se sa taura vakaukauwa e dua na ka vua na kai nona,
- 3** "Se sa kunea beka na ka sa yali ka lasu kina, ka bubului vakailasu " e na vuku ni dua na ka sa cakava na tamata kai valavala ca kina:
- 4** "Sa qai vakakina, ni sai valavala ca o koya ka sa beitaki kina, ena vakasuka na ka sa butakoca, se na ka sa taura vakaukauwa, se na ka sa soli vua me maroroya, se na ka e yali ka sa kunea o koya,
- 5** "Se dua na ka sa bubului vakailasu kina. Ena sauma kece, ka vakaikuritaka e na dua nai ka lima, me solia vua na kenai taukei, e na siga sa macala kina na nona cala.
- 6** "Ia me kauta mai o koya nai soro ni nona caka cala vei Jiova, na sipi tagane sa sega na kena ca mai na qele ni sipi, kei nai vakarau ni ka o sa lewa me rauta na nona cala, vua na bete.
- 7** "Ena qai sorovaki koya na bete e na mata i Jiova, ena qai vosoti kina e na dua na ka sa cala kina."
- 8** Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka vaka,
- 9** "Mo vakarota vei Eroni kei iratou na luvena, ka tukuna, 'Oqo na lewa e na vuku ni soro kama: Nai soro kama me tikoga e matadravu e na dela ni cabocabo ni soro e na bogi ka sigavaka, ka me waqa tikoga kina na buka waqa ni cabocabo ni soro.
- 10** 'Ka me vakaisulu na bete e nonai sulu lineni, me daramaka talega na nona tarausele lineni, me qai kauta na dravusa ni soro kama mai na dela ni cabocabo ni soro, ka biuta voleka ki na i cabocabo ni soro.
- 11** 'Me qai luvata na nona i sulu o koya, ka vakaisulu e na i sulu tani, ka kauta yani na dravusa ki nai bili ni tikotiko ki na dua na vanua savasava.
- 12** 'Ia me waqa tikoga na buka e nai cabocabo ni soro; me kakua sara ni boko. Ka me vakama tiko na buka o koya na bete e na veimataka kecega, ka tuva vakavinaka kina na i soro kama; me vakama talega kina o koya na uro ni soro ni veivinakati.
- 13** 'Me waqa tikoga na buka e na dela ni cabocabo ni soro; me kakua sara ni boko.
- 14** 'Oqo nai vunau ni soro laukana: Me vakacobora o ira na luve i Eroni e na i cabocabo ni soro e na mata i Jiova.
- 15** 'Ia me yakuta o koya na valawa qaqi vinaka mai nai soro laukana, kei na kena waiwai, kei na ka boi vinaka sa tu e nai soro laukana, ka vakama e na dela ni cabocabo ni soro me ka boi vinaka, ka mei vakananumi vei Jiova.
- 16** 'Ia na kena vo me kania o Eroni kei ira na luvena; me laukana vata kei na madrai sa sega ni vakaivakatubu e na tikina tabu; e na loma ni rara sa vakabai ni vale ni veitavaki me ra kania kina.
- 17** 'Me kakua ni vavi kei nai vakatubu. Au sa solia me kedra i votavota mai na ka sa cabori vei Au e na buka waqa; sa ka tabu sara, me vaka nai soro ni caka cala.
- 18** 'Me ra kania o ira kecega na tagane vei ira na luve i Eroni. Oqo na vunau sa sega ni mudu e na vuku ni ka sa vakacobori vei Jiova e na buka waqa, e na nomudou veitabatamata. Ena tabu ga o ira kece sa tarai ira."
- 19** Sa vosa tale vei Moses o Jiova, ka vaka,
- 20** "Oqo nai madrali nei Eroni kei ira na luvena, me ra vakacobora vei Jiova, e na siga sa lumuti kina: e dua nai katini ni efa na valawa qaqi vinaka mei soro laukana ena veisiga yadua, me veimama e na mataka ka veimama e na bogi.

- 21** "Me vavi kei na waiwai e nai tavuteke kaukamea. Ni sa buli oti, mo qai kauta mai ki loma. Ni veitiki ni soro laukana sa vavi mo cabora me ka boi vinaka vei Jiova.
- 22** "O koya vei iratou na luvena sa lumuti me bete, me kena i sosomi, me qai vakacabora. o ya sai lesilesi i Jiova ka sega ni mudu. Me na vakamai kecega.
- 23** "Nai soro laukana kecega ni bete me vakamai sara. Me kakua ni laukana."
- 24** Sa vosa talega vei Moses o Jiova, ka vaka,
- 25** "Mo vosa vei Eroni kei iratou na luvena, ka tukuna, 'Oqo na vunau ni soro ni valavala ca: E na yasana sa vakamatei kina nai soro kama, me vakamatei kina nai soro ni valavala ca e na mata i Jiova. Oqo sa ka tabu sara.
- 26** 'Na bete sa cabora e na vuku ni valavala ca me kania. Me laukana e na tikina tabu, e na loma ni rara sa vakabai ni vale ni veitavaki.
- 27** 'Na tamata kecega ena tara na yagona me ra tabu. Ia ni sa kureitaki na kena dra ki na dua na i sulu, mo na savata oqori sa kureitaki kina, e na tikina tabu.
- 28** 'Ia na kuro qele sa riri kina me vorolaki. Ia kevaka sa riri e na kuro varasa, me qai asi ka dere e na wai.
- 29** 'Me ra kania o ira kecega na tagane vei ira na bete. Oqo sa ka tabu sara.
- 30** 'Ia nai soro ni valavala ca e kau mai na kena dra ki na vale ni veitavaki, me ia kina na veibulubuluti e na tikina tabu, me kakua ni laukana. Me na vakamai e na buka waqa.

CHAPTER 7

- 'E** vaka talega oqo nai vunau ni soro ni caka cala (oqo sa ka tabu sara):
- 2** 'Ena yasana era sa vakamatea kina na i soro kama me ra vakamatea kina nai soro ni caka cala. Ia na kena dra me kureitaki wavokita nai cabocabo ni soro.
- 3** 'Ka me cabora o koya na kena uro kecega. Na buina uro kei na uro sa ubia na wawa,
- 4** 'Kei na ivi ruarua kei na uro sa tu ena batibatina, kei na uro sa kabita na yate e na dela ni ivi, oqo me kau tani;
- 5** 'Ka me vakama o koya na bete e na dela ni cabocabo ni soro me ka sa cabori e na buka waqa vei Jiova. Oqo nai soro ni caka cala.
- 6** 'O ira kecega na tagane vei ira na bete era na kania. Me laukana e na tikina tabu. Sa ka tabu sara.
- 7** 'Nai soro ni caka cala e tautauvata kei na i soro ni valavala ca; sa dua ga na kedrau i vunau: na bete sa cakava na veibulubuluti ena nona ga.
- 8** 'Ia na bete sa vakacabora na nonai soro ni valavala ca e dua na tamata, ena nona na bete o ya na kuli ni soro kama sa vakacabora o koya.
- 9** 'Kei na i soro laukana kecega sa vavi e na lovo kei na ka kece sa tavu e na i tavuteke, se nai tavuteke kaukamea, ena nona na bete sa vakacabora.
- 10** 'Kei nai soro laukana kecega, sa veiwaki vata kei na waiwai se mamaca, ena nodratou kecega na luve i Eroni, me ra duivota vakatautauvata.
- 11** 'Ia oqo na vunau ni soro ni veivinakati ena vakacabora vei Jiova e dua na tamata:
- 12** 'Kevaka sa cabora mei madrali ni vakavinavinaka, me cabora vata, kei nai soro ni vakavinavinaka, na keke e sega ni vakai-vakatubu sa veiwaki vata kei na waiwai, kei na keke mamare sara sa boro e na waiwai, se na keke e caka e na valawa qaqi vinaka sa waki vata kei na waiwai.
- 13** 'Me kena i kuri ni keke, me nona i madrali me cabora talega na madrai e vakai-vakatubu kei na i madrali ni vakavinavinaka mai na nonai soro ni veivinakati.

14 'la mai na ka oqori me na vakacabora o koya e dua na keke mei madrali e lavelaveti vei Jiova. Oqo ena nona na bete sa kureitaka na dra ni soro ni veivinakati.

15 'Na lewe ni soro ni veivinakati e ka ni vakavinavinaka me na laukana ga e na siga e vakacabori kina. Me kakua na vakavoca o koya me yacova na mataka.

16 'la kevaka e ka ni bubului se i madrali ni yalayala, me na laukana ga e na siga e vakacabora kina o koya na nonai madrali; ia e na mataka me laukana talega na kena vo;

17 'Na lewe ni nonai madrali ni vakavinavinaka sa vo tu e na kenai katolu ni siga me vakamai e na bukawaqa.

18 'la kevaka e dua na lewe ni nonai madrali ni soro ni veivinakati sa laukana e na kenai katolu ni siga, e na sega ni vakadonui, se me na yaga vei koya e vakacabora; ena ka vakasisila vua sa vakacabora, ia na tamata e kania ena cudruvi e na nona caka ca.

19 'Na lewena e tara e dua na ka sa sega ni savasava me kakua ni laukana. Me vakamai e na bukawaqa. Ia na lewena savasava sa vo, me ra kania o ira kece sa savasava.

20 'Ia na tamata sa kania na lewe ni madrali ni soro ni veivinakati sa tabu me nei Jiova, ni sa dukadukali o koya, ena muduki tani na tamata o ya mai vei ira na kai nona.

21 'Io na tamata talega e tara e dua na ka sa sega ni savasava, na ka e sega ni savasava vua na tamata, na manumanu sega savasava, se dua na ka e sega ni savasava e vakasisilataki, se dua e kania na lewe ni madrali ni veivinakati sa tabu me nei Jiova, ena muduki tani na tamata o ya mai vei ira na kai nona.' " Na Uro Kei Na Dra Me Na Kakua Ni Laukana

22 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

23 "Mo vosa vei ira na luve i Isireli, ka vaka: 'Dou kakua ni kania e dua na uro, ni bulumakau se sipi se me.

24 'Ia na uro ni manumanu sa mate vakadodonu ga, kei na uro ni manumanu era dresulaka na manumanu kila, e tara me vakayagataki e na ka tani eso; ia dou kakua sara ni kania.

25 'Ni o koya ena kania na uro ni manumanu sa dau-vakacabori e na buka waqa vei Jiova, io na tamata e kania ena muduki tani mai vei ira na kai nona.

26 'E vakakina mo dou kakua talega ni kania na dra e na nomudou veivale kecega, se dra ni manumanu vuka se manumanu e yavai va.

27 'O koya ena kania na dra, ena muduki tani na tamata o ya mai vei ira na kai nona.'"

28 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

29 "Mo vosa vei ira na luve i Isireli, ka tukuna: 'O koya sa vakacabora na nonai madrali ni soro ni veivinakati vei Jiova me kauta mai na nona i madrali vei Jiova mai na nona i soro ni veivinakati.

30 'Ena ligana me kauta na ka sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova. Me kauta na uro kei na serena, me yalovaka na serena mei soro e yalovaki e na mata i Jiova.

31 'Ia na bete me vakama na uro e na dela ni cabocabo ni soro, ia na serena me kedratou o Eroni kei na Iuvena.

32 'Ia na sagana i matau mo dou solia vua na bete mei soro e lavelaveti mai na i madrali ni nomudou i soro ni veivinakati.

33 'O koya vei iratou na luve i Eroni, sa cabora na dra ni soro ni veivinakati kei na uro, ena kena i votavota na sagana i matau.

34 'Na serena sa yalovaki kei na sagana sa lavelaveti Au sa taura mai vei ira na Isireli, mai na nodra i madrali ni soro ni veivinakati, ka'u sa solia vei Eroni na bete kei iratou na Iuvena mai vei ira na luve i Isireli me kena i lesilesi ka sega ni mudu.'"

35 Oqo sa vakatabui me kei Eroni kei iratou na luvena, mai na i madrali sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova, e na siga sa kauti iratou kina o Moses me ratou bete vei Jiova.

36 O Jiova sa vakarota me ra solia vei iratou o ira na luve i Isireli, e na siga sa lumuti iratou kina o Koya, me kenai lesilesi me sega ni mudu e na nodra veitabatamata.

37 Sa vakaoqo na vunau ni soro kama, na i soro laukana, nai soro ni valavala ca, na i soro ni caka cala, na vei-vakatabui, kei na i soro ni veivinakati me cabori,

38 O koya sa vakarota vei Moses o Jiova mai na Ulunivanua o Saineai, e na siga sa vakaroti ira kina na Isireli me ra vakacabora na nodra i soro vei Jiova e na Lekutu mai Saineai.

CHAPTER 8

Sa vosa talega vei Moses o Jiova, ka vaka:

2 "Mo kauti Eroni kei iratou talega na luvena, kei na veisulu, na waiwai ni veilumuti, e dua na bulumakau mei soro ni valavala ca, e rua na sipi tagane, kei na dua na sova madrai e sega ni vakaivakatubu;

3 "Ka vakasoqoni ira vata nai soqosoqo tauoko ki na katuba ni vale ni veitavaki."

4 Sa mani kitaka o Moses me vaka e vakarota vua o Jiova. Era sa soqoni vata na i soqosoqo ki na katuba ni vale ni veitavaki.

5 Ka sa tukuna vei ira nai soqosoqo o Moses, "Sa vakaoqo na ka sa vakarota o Jiova me caka."

6 Sa qai kauti Eroni kei iratou na luvena o Moses ka vakasilimi iratou e na wai.

7 Ka vakaisulutaki koya e nai curucuru balavu e loma, e vauci koya e nai vau ni tolona, vakasulumi koya e nai sulu balavu esau, ka vakasuluma e na efoti; qai vauci koya e nai vau e tali vakamatai ni efoti, ka vauca vua kei na efoti.

8 Sa qai taubeni koya e nai sasabai ni lomaserena, ka vonota nai sasabai e na Urimi kei na Cumimi.

9 Ka tokara e uluna nai sala. E nai sala talega, e na muana e liu, e vakabira kina na veleti koula, me nonai sala tabu, me vaka e vakarota vei Moses o Jiova.

10 E taura talega o Moses na waiwai ni veilumuti, ka lumuta na vale ni Kalou kei na ka kece e tu kina, ka vakatabuya.

11 Ka kureitaka vakavitu o koya eso ki dela ni cabocabo ni soro, e lumuta nai cabocabo ni soro kei na kenai yaya kecega, kei na taqi kei na kena i tutu, ka me vakatabuya.

12 E livia talega o koya eso na waiwai ni veilumuti ki na ulu i Eroni ka lumuti koya, me vakatabui koya.

13 Sa qai kauti iratou mai na luve i Eroni o Moses ka vakasulumi iratou e na i curucuru balavu, e vauci iratou e nai vau ni tolodra, e vakaisalataki iratou e nai sala, me vaka e vakarota vei Moses o Jiova.

14 Ka kauta na bulumakau o koya mei soro ni valavala ca. o Eroni kei iratou na luvena e ratou sa qai tabaka e na ligadratou na ulu ni bulumakau me i soro ni valavala ca,

15 ka sa vakamatea o Moses. Sa qai kauta o koya na dra, e tonia na nonai qaqalo ka boroya eso ki na tutuna balavu ni cabocabo ni soro, ka vakasavasavataka nai cabocabo ni soro. Ka sova na dra ki na yavu ni cabocabo ni soro, ka vakatabuya, me ia nai soro ni veibuluti.

16 Sa qai taura o koya na uro kecega e ubia tu na gacagaca, na uro e kabita tu na yate, kei na ivi ruarua kei na kena uro, sa vakama o Moses e na dela ni cabocabo ni soro.

17 Ia na bulumakau, na kulina, na lewena, na dena, sa vakama o koya e na buka waqa e na i bili ni tikotiko, me vaka e vakarota vei Mosese o Jiova.

18 Sa qai kauta o koya na sipi tagane me i soro kama. Ia o Eroni kei iratou na luvena, e ratou sa tabaka na ulu ni sipi tagane e na ligadratou,

19 ka sa vakamatea o Mosese. Sa qai kureitaka o Mosese na dra wavokita nai cabocabo ni soro.

20 Ka sa tava vakalalai na sipi tagane o Mosese; Sa qai vakama o Mosese na uluna, na kena veitikina lalai, kei na uro.

21 Sa qai vuya o koya na gacagaca kei na yavana e na wai. Ka vakama na sipi tagane tauccoko o Mosese e na dela ni cabocabo ni soro. Oqo nai soro kama me ka boi vinaka, nai madrali e vakacabori e na buka waqa vei Jiova, me vaka e vakarota vei Mosese o Jiova.

22 Sa kauta talega o koya na i karua ni sipi tagane, na sipi tagane ni veivakatabui. o Eroni kei iratou na luvena e ratou sa tabaka na ulu ni sipi tagane e na ligadratou,

23 ka sa vakamatea o Mosese. Sa kauta talega eso na kena dra o Mosese, ka boroya kina na vuso ni daliga i Eroni i matau, e nai dovidovinikakana ni ligana i matau, kei nai qaqlalo levu ni yavana i matau.

24 Sa qai kauti iratou na luve i Eroni. Ka boroya o Mosese na dra e na vuso ni daligadratou i matau, e nai dovidovinikakana ni ligadratou i matau, kei nai qaqlalo levu ni yavadratou i matau. Ka sa kureitaka o Mosese na dra wavokita nai cabocabo ni soro.

25 Sa qai taura o koya na uro kei na buina uro, kei na uro kecega e ubia tu na gacagaca, na uro e kabita tu na yate, na ivi ruarua kei na kena uro, kei na sagana i matau;

26 ia mai na sova ni madrai sa sega ni vakavakatubu sa tu e na mata i Jiova e kauta mai kina e dua na keke e sega ni vakavakatubu, e dua na i buli madrai e lumuti e na waiwai, kei na dua na keke mamare sara, ka biuta e na dela ni uro kei na sagana i matau;

27 ka solia kecega o koya ki na liga i Eroni kei na ligadratou na luvena, ka yalovaka mei soro e yalovaki e na mata i Jiova.

28 Sa qai taura mai na ligadratou o Mosese ka vakama e na dela ni cabocabo ni soro, e dela ni soro kama. Era sai soro ni veivakatabui me ka boi vinaka. o ya na i madrali e vakacabori e na buka waqa vei Jiova.

29 Ia sa kauta na serena o Mosese ka yalovaka mei soro e yalovaki e na mata i Jiova. o ya na i votavota i Mosese mai na sipi tagane ni veivakatabui, me vaka e vakarota vei Mosese o Jiova.

30 Sa qai kauta o Mosese eso na waiwai ni veilumuti kei na so na dra e tu e dela ni cabocabo ni soro, ka kureitaka vei Eroni, ena nona i sulu, vei iratou na luvena, kei na nodratou i sulu na luvena; a sa vakatabui Eroni, na nona i sulu, iratou na luvena, kei na nodratoui sulu na luvena.

31 Ka sa tukuna o Mosese vei Eroni kei iratou na luvena, "Dou vakasaqa na lewena mai na katuba ni vale ni veitavaki, ka kania vata mai kea kei na madrai e tu e na sova ni soro ni veivakatabui, me vaka Au a vakarota, ka vaka, 'Me kania o Eroni kei iratou na luvena.'

32 "Ia na kena vo ni lewena kei na madrai dou vakama e na buka waqa.

33 "Ka mo dou kakua ni curu ki tautuba mai na vale ni veitavaki me vitu na siga, me yacova ni sa oti na veisiga ni nomudou vakatabui. Ni na vitu na siga na Nona vakatabui kemudou tiko.

34 "Me vaka sa cakava o koya e na siga oqo, sa vakarota o Jiova me caka vakakina, me sorovaki kemudou.

35 "O koya oqo mo dou tikoga mai na katuba ni vale ni veitavaki ena siga kei na bogi me

vitu na siga, ka maroroya nai vakaroi Jiova, mo dou kakua ni mate; me vaka au sa vakaroti vakakina."

36 Sa cakava vakakina o Eroni kei iratou na luvena na ka kecega sa vakarota o Jiova e na liga i Mosese.

CHAPTER 9

Ia sa yaco e na kenai kawalu ni siga sa kacivi Eroni kei iratou na luvena kei ira na nodra qase na Isireli o Mosese.

2 Ka sa tukuna vei Eroni, "Mo kauta ena vukumu e dua na luve ni bulumakau tagane mei soro ni valavala ca kei na dua na sipi tagane mei soro kama, sa sega na kena ca, ka vakacobora e na mata i Jiova.

3 "Ia vei ira na luve i Isireli mo tukuna, ka vaka, 'Mo ni kauta e dua na luveni me mei soro ni valavala ca, ka dua na luve ni bulumakau kei na lami, me yabaki yadua, ka sega na kena ca, mei sorokama,

4 'Kei na dua na bulumakau tagane kei na sipi tagane mei soro ni veivinakati, me vakacobori e na mata i Jiova, kei na i soro laukana sa veiwaki vata kei na waiwai; ni na rairai vei kemuni e na siga oqo o Jiova."

5 Era sa kauta mai na veika e vakarota o Mosese mai na mata ni vale ni veitavaki. Ka ra sa toro voleka nai soqosoqo taucoko ka tu e na mata i Jiova.

6 Sa qai tukuna o Mosese, "Oqo na ka sa vakarota o Jiova mo ni cakava, ena qai rairai vei kemuni na serau i Jiova."

7 Ka sa tukuna vei Eroni o Mosese, "Mo lako ki nai cabocabo ni soro, vakacobora na nomui soro ni valavala ca kei na nomui soro kama, ka sorovaki iko kei ira na tamata. Vakacobora na nodra i madrali na tamata, ka sorovaki ira, me vaka sa vakarota o Jiova."

8 Sa lako vakakina o Eroni ki nai cabocabo ni soro ka vakamatea na luve ni bulumakau mei soro ni valavala ca, e na vukuna ga.

9 E ratou sa qai kauta vua na dra o iratou na luve i Eroni. Ka sa tonia o koya na nona i qaqlalo ki na dra, ka boroya na tutu ni cabocabo ni soro e balavu cake, ka sova na dra ki na yavu ni cabocabo ni soro.

10 Ia na uro, na ivi, kei uro kabita tu na yate mai nai soro ni valavala ca sa vakama o koya e na dela ni cabocabo ni soro, me vaka e vakarota vei Mosese o Jiova.

11 Na lewena kei na kulina sa vakama o koya e na buka waqa e nai bili ni tikotiko.

12 Sa vakamatea talega o koya nai soro kama; e ratou sa solia vua na dra o iratou na luve i Eroni, ka sa kureitaka o koya wavokita na i cabocabo ni soro.

13 E ratou sa qai solia vua nai soro kama, na tikina yadua kei na uluna, ka sa vakama o koya e na dela ni cabocabo ni soro.

14 Ka sa vuya o koya na gacagaca kei na yavana, ka sa vakama e dela ni soro kama e na dela ni cabocabo ni soro.

15 Sa qai kauta o koya na nodra i madrali na tamata, ka taura na me, o ya na nodra i soro ni valavala ca na tamata, ka vakamatea ka vakacobora mei soro ni valavala ca, me vaka na kena e liu.

16 Ka kauta na i soro kama ka vakacobora me vaka na kena i valavala.

17 Sa qai kauta na i soro laukana, ka yakuta e ligana, ka vakama e dela ni cabocabo ni soro, ena yasa ni soro kama vakamataka.

18 Sa vakamatea talega o koya na bulumakau tagane kei na sipi tagane me i madrali ni

soro ni veivinakati, e na vukudra na tamata. Ka ratou sa solia vua na dra na luve i Eroni, ka sa kureitaka o koya wavokita na i cabocabo ni soro,

19 Ia na uro ni bulumakau tagane kei na sipi tagane " na buina uro, kei na uro sa ubia na gacagaca kei na ivi, kei na uro e kabita tu na yate;

20 ka ratou sa biuta na uro ki na serena. Sa qai vakama o koya na uro e na dela ni cabocabo ni soro;

21 ia na seredrau kei na sagadrau i matau sa yalovaka o Eroni mei soro e yalovaki e na mata i Jiova, me vaka e vakarota o Mosesese.

22 Sa qai dodoka yani na ligana o Eroni vaka kivei ira na tamata, ka vosa vakalouvinakataki ira, ka lako sobu ni sa vakacobora oti nai soro ni valavala ca, nai soro kama, kei nai soro ni veivinakati.

23 E rau sa curu ki na vale ni veitavaki o Mosesese kei Eroni, ka curu tale kitautuba ka vosa vakalouvinakataki ira na tamata. Sa qai rairai vei ira na tamata kecega na serau i Jiova,

24 ka sa lako mai na buka waqa mai na mata i Jiova ka kania nai soro kama kei na uro e na dela ni cabocabo ni soro. Ia ni ra sa raica o ira na tamata kecega, era sa kaila ka cuva vakatoboicu.

CHAPTER 10

O Netava kei Avaiu, na luve i Eroni, e rau sa qai dui kauta na nona miqa ni ka boi vinaka ka rau biuta kina na buka waqa, ka biuta kina na ka boi vinaka, ka cabora na bukawaqa ni veibeci e na mata i Jiova, na ka e sega ni vakarota vei rau o Jiova.

2 Sa mani lako yani na buka waqa mai vei Jiova ka kani rau, ka rau sa ciba e na mata i Jiova.

3 Ka sa tukuna vei Eroni o Mosesese, "Oqo na ka e a tukuna o Jiova, ka vaka: 'Vei ira era sa toro voleka vei au Me'u raici me ka tabu; ia e na matadra na tamata kecega na tamata Me'u vakarokorokotaki.'" Sa galu ga o Eroni.

4 Sa qai kacivi Misaele kei Ilisavani o Mosesese, oirau na luve i Usieli na tama i Eroni lailai, ka tukuna vei rau, "Drau lako mai, ka colati rau tani na tacimudrau mai na mata ni vale tabu ki nai bili ni tikotiko."

5 E rau sa lako voleka ka laveti rau e na nodrau i curucuru balavu ki nai bili ni tikotiko, me vaka e tukuna o Mosesese.

6 Ia sa tukuna vei Eroni o Mosesese, vei rau talega na luvena, o Iliesa kei Icama, "Dou kakua ni luvata nai sala mai na ulumudou kakua talega ni dresulaka na nomudou i sulu, de dou mate, de yaco talega na cudru vei ira kecega na tamata. Ia dou laivi ira na wekamudou, na vuvale kecega i Isireli, me ra tagicaka na kama sa vakavuna o Jiova.

7 "Dou kakua ni curu yani ki tautuba mai na katuba ni vale ni veitavaki, de dou mate, ni dou sa lumuti e na waiwai i Jiova." E ratou sa muria na vosa i Mosesese.

8 Sa qai vosa vei Eroni o Jiova, ka vaka:

9 "Dou kakua ni gunuva na waini se na yaqona kaukauwa, o iko, se o iratou na luvemu, ni dou sa curu ki na vale ni veitavaki, de dou mate. Oqo me kenai lesilesi ka sega ni mudu vei ira na nomudou veitabatamatata,

10 "Mo dou kila na kedrau duidui na ka e tabu mai na ka e sega ni tabu, kei na ka e sega ni savasava mai na ka e savasava,

11 "Ka mo dou vakavulici ira na luve i Isireli e na vunau kecega sa vosataka o Jiova vei ira e na liga i Mosesese."

12 Ia sa vosa o Mosesese vei Eroni, vei Iliesa kei Icama, oi rau na luvena tagane sa vo: "Dou

kauta nai soro laukana sa vo mai nai madrali e vakacabori e na buka waqa vei Jiova, ka kania ni sega ni vakaivakatubu e na yasa ni cabocabo ni soro; ni sa ka tabu sara.

13 "Mo dou kania ga e na dua na tikina tabu, ni sa nomu i votavota kei na nodrau i votavota na luvemu, mai na i madrali sa vakacabori e na buka waqa vei Jiova; ni'u sa vakaroti vakaoqo.

14 "Na serena sa yalovaki kei na sagana sa lavelaveti mo dou kania e na dua na tikina savasava, o iko, oi rau na luvemu tagane, kei iratou na luvemu yalewa; ni sa nomu i votavota kei na nodra i votavota na luvemu, ka ra a soli mai na nodra i madrali ni soro ni veivinakati na luve i Isireli.

15 "Na sagana sa lavelaveti kei na serena sa yalovaki me ra kauta vata mai kei na uro sa vakacabori e na buka waqa, ka yalovaka mei soro e yalovaki e na mata i Jiova. Ka me sa nomu ka nodra talega na luvemu, sai lesilesi me sega ni mudu, me vaka sa vakarota o Jiova."

16 Sa qai vaqaqa matua o Mosese na me ni soro ni valavala ca, ka raica " sa kama yavu. Ka sa cudru o koya vei Iliesa kei Icama, na luve i Eroni sa vo, ka tukuna,

17 "Na cava drau a sega ni kania kina na i soro ni valavala ca e na tikina tabu, ni sa ka tabu sara, ka a solia vei kemudou na Kalou mo dou colata kina na i valavala ca ni soqosoqo, ka sorovaki ira e na mata i Jiova?

18 "Raica! Na kena dra e a sega ni kau mai ki loma ni tikina tabu, e dodonu mo dou kania e na tikina tabu, me vaka au a vakarota."

19 Ia sa tukuna vei Mosese o Eroni, "Raica, era sa cabora e daidai na nodra i soro ni valavala ca kei na nodra i soro kama e na mata i Jiova, ka sa yacovi au na ka vakaoqo! Kevaka au a kania nai soro ni valavala ca e daidai, e na vinaka beka e na mata i Jiova?"

20 Ia ni sa rogoca o Mosese, sa vakadonuya.

CHAPTER 11

1 Ia oqo sa vosa vei Mosese kei Eroni o Jiova, ka tukuna vei rau,

2 "Drau vosa vei ira na Isireli, ka tukuna, 'Oqo na manumanu e yavai va e dodonu mo ni kania vei ira kecega na manumanu e vuravura:

3 'Na manumanu kecega, e wase na kena ququ, e tawase rua na kena ququ ka mama vakarua na kena " o ya mo ni kania.

4 'Ia o ira oqo vei ira era mama vakarua na kena se o ira e wase rua kena ququ ni kakua ni kania: na kameli, ni sa mama vakarua na kena ia e sega ni wase rua na kena ququ, e sega ni savasava vei kemuni;

5 'Na ravete ni veivatu, e mama na kena ia sa sega ni wase rua na kena ququ, e sega ni savasava vei kemuni;

6 'Na eri, e mama na kena ia sa sega ni wase rua na kena ququ, e sega ni savasava vei kemuni;

7 'Kei na vuaka, e dina ni wase rua na kena ququ, ia e sega ni mama vakarua na kena, e sega ni savasava vei kemuni.

8 'Mo ni kakua ni kania na lewedra, mo ni kakua talega ni tara na yagodra ni sa mate. Era sega ni savasava vei kemuni.

9 'Oqo na ka kecega mai wai mo ni na kania: na ka kecega mai wai e vakatutuna ka vakavarina, mai na waitui se na uciwai " mo ni kania.

10 'Ia na ka kecega mai na waitui se na uciwai e sega ni vakatutuna ka sega ni vakavarina, na ka kecega e yavavala e na wai se na ka bula kecega e tiko e wai, era na

ka vakasisila vei kemuni.

11 'Me ra na ka vakasisila vei kemuni; mo ni kakua ni kania na lewedra, ia mo ni vakasisilataka na yagodra ni sa mate.

12 'Na ka kecega mai wai e sega ni vakatutuna ka sega ni vakavarina " sa na ka vakasisila vei kemuni.

13 'Oqo na manumanu vuka mo ni na vakasisilataka; me ra na kakua ni laukana, era ka vakasisila: na ikeli, na kia ikeli, na osipere,

14 'Na kaiti, kei na veimataqali vulituri;

15 'Na mataqali reveni kecega,

16 'Na ositereji, na lulu daliga-leka, nai co, kei na veimataqali manulevu;

17 'Na lulu lalai, na luluwai, na lulu dautagi;

18 'Na lulu vulavula, na jekedoa, na ikeli ni wai;

19 'Na veimataqali belo, na upu, kei na beka.

20 'Na manumanu vuka kecega e qasi ena yavana e va me ka vakasisila vei kemuni.

21 'Io oqo mai vei ira manumanu vuka kecega e qasi e na yavana vava: o ira era vakasagana ka yava balavu me daulade kina e dela i vuravura.

22 'Oqo ga vei ira mo ni na kania: na veimataqali maka, na vodore dauvakacaca ena kena vei mataqali, na kirikiti ena kena veimataqali, kei na vodore ena kena veimataqali.

23 'Ia na manumanu vuka lalai kecega e qasi ena yavana vava sa na ka vakasisila vei kemuni.

24 'E na ka oqo dou na sega kina ni savasava; o koya ga ena tara na yagodra ni sa mate ena sega ni savasava me yacova na yakavi;

25 'Ia o koya yadua sa colata tani na yagodra ni sa mate me savata na nonai sulu ka na sega talega ni savasava o koya me yacova na yakavi:

26 'Na yago mate ni manumanu kecega sa wase na kena ququ, ka sega ni basika na kena wase se sega ni mama na kena, e sega ni savasava vei kemuni. o koya yadua ena tara ena sega ni savasava.

27 'Kei na ka kecega sa lako e nai qaqlalo ni ligana, vei ira na yavusa manumanu kecega era lako e na yavana vava, oqori e sega ni savasava vei kemuni. o koya ga ena tara na yagodra ni sa mate ena sega ni savasava me yacova na yakavi.

28 'O koya ena colata tani na yagodra ni sa mate me savata na nonai sulu ka na sega ni savasava me yacova na yakavi. Era sa sega ni savasava vei kemuni.

29 'Na ka talega oqo ena sega ni savasava vei kemuni mai vei ira na ka sa dauqasi e dela i vuravura: na veimataqali kalavo, na moko lelevu e na kena veimataqali;

30 'Io na veimataqali moko kece, kei na vokai.

31 'Era sega ni savasava na veika oqo vei kemuni mai vei ira na ka kecega sa dauqasi. o koya ena tara ni sa mate ena sega ni savasava me yacova na yakavi.

32 'Kei na ka kecega sa lutuka e dua na ka oqo, ni sa mate ena sega ni savasava, se dua nai yaya kau sei sulu se kuli se taga, se nai yaya cava ga, sa caka kina e dua na ka, me toni ena wai. Ena sega ni savasava me yacova na yakavi; ia ena qai savasava.

33 'Kei na bilo qele kecega e lutu ki loma e dua na ka oqo mo dou vorolaka; kei na ka kece e tu e loma ena sega ni savasava:

34 'e na bilo vaka o ya, na kakana vinaka ena turuma na wai ena sega ni savasava, kei na wai e na gunuvi e na bilo o ya ena sega ni savasava.

35 'Kei na ka kecega ena lutu kina e dua na tiki ni yagodra ni sa mate ena sega ni savasava; na ovani se sitovu ni vakasaqa, me sa basuki sobu; ni sa sega ni savasava, ka

me sega ni savasava vei kemuni.

36 'Ia na mata ni wai se na saqa, e levu tu kina na wai, ena savasava, ia na ka ga e tara na yagodra ni sa mate ena sega ni savasava.

37 'Ia kevaka e dua na tiki ni yagodra sa lutuka e dua na sore ni kau sa la'ki kaburaki, ena savasava tikoga.

38 'Ia kevaka sa vakasuuasuataki na sore ni kau, ka qai lutu kina na yagodra ni sa mate, ena sega ni savasava vei kemuni.

39 'Ia kevaka e dua na manumanu e tara mo ni daukania ni sa mate, o koya ena tara na yagona ena sega ni savasava me yacova na yakavi.

40 'Ia o koya ena kania e dua na tiki ni yagona ni sa mate me sava na nonai sulu, ka na sega ni savasava me yacova na yakavi. o koya talega sa colata na yagona ni sa mate me sava na nonai sulu ka na sega ni savasava talega me yacova na yakavi.

41 'Ia na ka dauqasi kecega sa qasi e na dela i vuravura e ka vakasisila. Me kakua ni laukana.

42 'Na ka kecega e dolo e na ketena, kei na ka sa lako e na yavana vava, kei na ka kecega e vuqa na yavana e na ka dauqasi kecega sa qasi e dela i vuravura " oqori mo ni kakua ni kania, ni sa ka vakasisila.

43 'Mo ni kakua ni cakava mo ni vakasisilataki ena vuku ni dua na ka sa dauqasi sa qasi voli; mo ni kakua talega ni cakava mo ni sega ni savasava e na ka oqori, de ra vakadukadukalitaki kemuni.

44 'Ni sai au o Jiova na nomuni Kalou: Mo ni vakatabui kemuni, mo ni savasava; Ni'u sa savasava oi Au. Mo ni kakua ni vakadukadukalitaki kemuni e na dua na yavusa ka dauqasi sa qasi e dela i vuravura.

45 'Ni sai au o Jiova ka kauti kemuni cake mai na vanua o Ijipita, me'u nomuni Kalou. Ia oqo mo ni savasava, ni'u sa savasava oi Au.

46 'Oqo nai vakaro e na vuku ni manumanu e yavai va kei na manumanu vuka kei na ka kecega e bula voli e na wai, kei na ka kecega sa qasi e dela i vuravura,

47 'Me kilai kina na kedra duidui na ka e sega ni savasava kei na ka e savasava, na manumanu talega e tara me laukana kei na manumanu e tabu ni laukana.'"

CHAPTER 12

Sa qai vosa vei Mosese o Jiova, ka vaka,

2 "Mo vosa vei ira na luve i Isireli, ka tukuna: 'Kevaka sa kune kune e dua na yalewa, ka vakasucuma e dua na gonetagane, ena qai sega ni savasava me siga vitu; me tautauvata kei na gauna e tawase kina o koya e na vuku ni nona mate vakayalewa ena sega ni savasava kina.

3 'Ia e na kenai kawalu ni siga ena cilivi na kuli ni vusona na gonetagane.

4 'Me qai tiko ga na yalewa me siga tolusagavulu ka tolu e na vuku ni dra ena vakasavasavataki mai kina. Me kakua ni tara o koya e dua na ka tabu, se lako mai ki na vale tabu me oti mada na siga sa vakasavasavataki kina o koya.

5 'Ia kevaka e vakasucuma e dua na goneyalewa, ena qai sega ni savasava o koya me rua na macawa, me vaka na gauna sa tawase kina, ia me qai tiko ga me baleta na dra ni nona vakasavasavataki me onosagavulu ka ono na siga.

6 'Ni sa oti na veisiga ni vakasavasavataki, e na vuku ni gonetagane se goneyalewa, me qai kauta mai o koya vua na bete e dua na lami e yabaki dua mei soro kama, kei na dua na ruve gone se na soqe mei soro ni valavala ca, ki na katuba ni vale ni veitavaki.

7 'Me qai vakacabora o koya e na mata i Jiova, ka sorovaki koya na yalewa. Ena vakasavasavataki kina mai na nona turu dra balavu. Sa vakaoqo na lewa e na vuku i koya sa vakasucuma na tagane se yalewa.

8 'la kevaka e sega ni rawa ni kauta mai e dua na lami, me qai kauta e rua na soqe se rua na ruve gone " e dua mei soro kama ka dua mei soro ni valavala ca. Me na qai sorovaki koya kina na bete, ena qai savasava o koya."

CHAPTER 13

Ia o Jiova sa vosa vei Moses kei Eroni, ka tukuna:

2 "Ni dua na tamata sa tauva na kulina na vuvuce, na karokaro, se na vula, ka sa tu e na kulina me vaka na vukavuka, me kau o koya vei Eroni na bete se vua e dua vei ira na luvena sa bete.

3 "O koya na bete me na dikeva na mate e na kulina; ia kevaka sa vulavula mai na vutina e na tikina sa tauva na mate, ka sa rairai ni sa kania na lewena, sa vukavuka o ya. Me qai dikevi koya na bete, ka vakaraitaki koya ni sa sega ni savasava.

4 "Ia kevaka sa vulavula mai na rama ena kuli ni yagona, ka rairai ni tauva walega na kulina, ka sega ni vulavula mai na vutina, me qai sogolati koya e tauvimate na bete me siga vitu.

5 "Me qai dikevi koya na bete e na kenai kavitu ni siga; ia kevaka sa mani laurai ni vakatuga e liu, me qai sogolati koya na bete me siga vitu tale.

6 "Me qai dikevi koya tale na bete ni sa oti na siga e vitu; e dina ke sa seavu yani na mate, ka sega ni tete na mate e na kulina, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa savasava; ni sa karo walega, me savata o koya na nonai sulu ka sa na savasava.

7 "Ia ke sa mani tete vakalevu na karokaro e na kulina, ni sa raici koya oti na bete me vakaraitaki koya ni sa savasava, me qai raici koya tale na bete.

8 "Ia kevaka sa raica na bete ni sa tete vakaidina na karokaro e na kulina, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Sa vukavuka.

9 "Ni sa tauvi vukavuka e dua na tamata, me qai kau mai o koya vua na bete.

10 "Ka me dikevi koya na bete; e dina ni sa vulavula na vuvuce e na kulina, ka sa vukica me vulavula na vutina, ka sa basika e na vuvuce na leweni yago bulabula,

11 "O ya e dua na vukavuka makawa e na kulina. Me na vakaraitaka na bete ni sa sega ni savasava o koya, me kakua ni sogolati koya, ni sa sega ni savasava o koya.

12 "Ia ke sa tete sara na vukavuka e na kulina, ka sa robota kece na kuli ni yagoi koya sa tauvi vukavuka, mai na uluna ka cavaraka ki na yavana, e na tikina kecega sa dikeva na bete,

13 "me qai vakasamataka na bete; e dina sa robota na lewena taucoko na vukavuka, me qai vakaraitaka ni sa savasava o koya sa tauvi mate. Sa vulavula kece mai. Sa savasava o koya.

14 "Ia ke kune vua na lewe bulabula, ena sega ni savasava o koya.

15 "Ka me dikeva na lewena bulabula na bete ka vakaraitaki koya ni sa sega ni savasava; ni sa sega ni savasava na lewena bulabula. Oqo na vukavuka.

16 "Ia kevaka ena vuki tale na lewena bulabula me vulavula mai, me qai lako mai o koya vua na bete.

17 "Ka me dikevi koya na bete; kevaka e dina ni sa vulavula mai na mate, me qai vakaraitaka na bete ni sa savasava o koya ka tauvimate. Sa savasava o koya.

- 18** "Ia ke tubu e na kulina e dua na bo, ka sa maca,
- 19** "Ia e na tikina ka tu kina na bo e qai kune na vuvuce vulavula se na tikina rama, e vula damu, me na la'ki vakaraitaki vua na bete;
- 20** "Ia kevaka, me sa raica na bete, e dina sa rairai ni sa kakana ki na lewena, ka sa vulavula mai na vutina, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Oqo na vukavuka sa tubu mai e na bo.
- 21** "Ia kevaka sa dikeva na bete, e dina ni sega kina na vutina vulavula, ka tiko walega e na kulina, ka sa seavu mai, me qai sogolati koya na bete me bogi vitu;
- 22** "Ia kevaka sa tete vakalevu e na kulina, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Sa tauva na vukavuka.
- 23** "Ia kevaka e tu ga ena dua na tikina na rama, ka sega ni tete, sa qai macamacga ni bo; ia me na vakaraitaki koya na bete ni sa savasava.
- 24** "Se kevaka e kama na kulini yagona e na buka, ka sa tu e na lewena na bulabula na rama, e vulavula-damudamu, se vulavula ga,
- 25** "Me qai dikeva na bete; ia kevaka sa vulavula mai na vutina e na tikina rama, ka sa rairai ni sa kakana ki na lewena, oqo na vukavuka sa tubu mai e na tikina e kama e na buka waqa. Ia oqo me na vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Oqo na vukavuka.
- 26** "Ia kevaka sa dikeva na bete, e dina ni sega na vutina vulavula e na tikina rama, ka sa tu walega e na kulina, ka sa seavu mai, me qai sogolati koya na bete me siga vitu.
- 27** "Ka me na dikevi koya na bete e na kenai kavitu ni siga. Kevaka sa tete vakalevu e na kulina, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Oqo na vukavuka.
- 28** "Ia kevaka e tu ga ena dua na tikina na rama, ka sega ni tete e na kulina, ka sa seavu mai, oqo ga na vuvuce mai na kama, ia me vakaraitaki koya na bete ni sa savasava, ni sa we walega ni kama.
- 29** "Ia kevaka sa tauva e dua na tagane se dua na yalewa, na mate e na uluna se kumina,
- 30** "Me qai dikeva na mate na bete; ia kevaka e rairai ni sa kakana kina lewena, ka sa basika kina na drauna dromodromo matailalai, me qai vakaraitaki koya na bete ni sa sega ni savasava. Oqo na vukavuka-varivari e na uluna se kumina.
- 31** "Ia kevaka sa dikeva na mate ca na bete, ka rairai me vaka e tiko walega e kulina, ka sega kina na drauna loaloa me qai sogolati koya sa tauvi varivari o koya na bete me siga vitu.
- 32** "Ia ena kenai kavitu ni siga me dikeva na mate na bete; e dina kevaka e sega ni tete na varivari, ka sega kina na drauna dromodromo, ka sa rairai na varivari ni tiko walega e na kulina,
- 33** "Me na tasi koya vakai koya, ia me kakua ga ni tasia na tikina e tauvi varivari o koya. Me qai sogolati koya sa tauvi varivari na bete me siga vitu tale.
- 34** "Ena kenai kavitu ni siga me dikeva na varivari na bete; e dina kevaka e sega ni tete e na kulina na varivari, ka sega ni kakana ki na lewena; me qai vakaraitaki koya na bete ni sa savasava. Me savata o koya na nonai sulu ka na savasava.
- 35** "Ia kevaka sa tete vakalevu na varivari e na kulina ni sa vakasavasavataki oti,
- 36** "Me na qai dikevi koya na bete; e dina kevaka sa tete na varivari e na kulina, me kakua ni qai vakasaqara na drauna dromodromo na bete. Sa sega ni savasava o koya.
- 37** "Ia kevaka e rairai ni tu ga vakadua na varivari, ka sa tubu kina na drauna loaloa, sa mavo na varivari. Sa savasava o koya, ia me na vakaraitaki koya na bete ni sa savasava.
- 38** "Ia kevaka e dua na tagane se dua na yalewa sa tu e na kulina na tikina rama, vakabibi tikina rama e vulavula,

39 "Me na qai dikeva na bete; e dina kevaka sa vulaci mai na tikina sa rama e na kulina, oqo na tikina rama sa tubu mai e na kulina. Sa savasava o koya.

40 "Kivua na tamata sa cavuru na drau ni uluna, sa ulu cou, ia o koya sa savasava ga.

41 "O koya sa cavuru na drau ni uluna mai na yadrena, sa yadre drika o koya, ia o koya sa savasava ga.

42 "Ia kevaka sa tu e na ulu cou, se na yadre drika, e dua na vuvuce e vulavula - damudamu, oqo na vukavuka e tubu mai na ului koya sa cou, se na yadrei koya sa drika.

43 "Me na qai dikevi koya na bete; e dina kevaka sa vulavula-damudamu mai na vuvuce ni mate e na ului koya sa cou se na yadrei koya sa drika, me vaka nai rairai ni vukavuka e na kulina,

44 "Sa tamata vukavuka o koya. Sa sega ni savasava. Me na vakaraitaki koya na bete ni sega Ni savasava; sa tiko e na uluna na nona mate.

45 "Ia oqo o koya na vukavuka sa tauva na mate, me dresulaki na nonai sulu ka me kua ni ubi na uluna; ka me tabonaka o koya na nona sominiwai, ka kacivaka, Segal ni savasava! Segal ni savasava!

46 "Ena sega ni savasava o koya. Ena veisiga kece e tauvi koya tu kina na mate ena sega ni savasava. Sa sega ni savasava o koya, ka me na tiko ga vakai koya; me tiko ga e nai bili ni tikotiko.

47 "Nai sulu talega sa tauva na vukavuka, sei sulu vuti ni pipi sei sulu lineni,

48 "Se sa tiko e ketena se dakuna e nai sulu lineni se vuti ni pipi, se e na kuli ni manumanu se dua na ka e caka mai kina,

49 "Ia kevaka e via drokadroka se via damudamu mai na mate e nai sulu se na kuli ni manumanu, e ketena se dakuna, se dua na ka e caka mai na kuli ni manumanu, oqo na mate ni vukavuka ka me vakaraitaki vua na bete.

50 "Me na dikeva na mate na bete ka sogolatia me siga vitu.

51 "Ka me qai dikeva tale o koya na mate e na kenai kavitu ni siga. Kevaka sa teteva nai sulu na mate, e na ketena se dakuna, se na kuli ni manumanu se dua na ka e caka mai kina, na mate o ya na vukavuka e bula. E sega ni savasava.

52 "Me vakama o koya nai sulu o ya ka tauva tu na mate, ke tiko e ketena se dakuna, e na vuti ni pipi sei sulu lineni, se dua na ka sa caka e na kuli ni manumanu, ni sa vukavuka e bula; me vakamai nai sulu o ya e na buka waqa.

53 "Ia kevaka sa dikeva na bete, e dina ni sega ni teteva nai sulu na mate, e ketena se dakuna, se dua na ka e caka mai na kuli ni manumanu,

54 "Me na qai vakarota na bete me ra savata na ka sa tauva tu na mate, ena qai sogolatia o koya me vitu tale na siga.

55 "Me na qai dikeva na mate na bete ni sa sava otu; ia kevaka e sega ni veisau mai na roka ni mate, e dina ga ni se sega ni tete na mate, e sega ni savasava, ka mo vakama e na buka waqa; e tete tikoga, se tiko na mate e eloma se e dakuna.

56 "Kevaka sa dikeva na bete, e dina sa seavu na mate ni sa sava otu, me qai dresuka tani mai nai sulu, se mai na ketena se dakuna, se mai na kuli ni manumanu.

57 "Ia kevaka sa laurai tale e nai sulu, se ketena se dakuna, se dua na ka e caka mai na kuli ni manumanu, na mate e tete tikoga; mo qai vakama e na bukawaqa na ka sa tiko kina na mate.

58 "Ia kevaka o savata nai sulu, na ketena se dakuna, se dua na ka e caka mai na kuli ni manumanu, kevaka sa takali kina na mate, me qai sava tale e nai karua ni gauna, ena qai savasava.

59 "Oqo na lewa e na vuku ni vukavuka e nai sulu vuti ni sipi sei sulu lineni, se tiko e ketena se dakuna, se dua na ka e caka mai na kuli ni manumanu, me vakaraitaki kina ni savasava se me vakaraitaki ni sega ni savasava."

CHAPTER 14

Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka vaka,

2 "Oqo na lewa e na vuku ni tamata vukavuka baleta na siga ni nona vaka-savasavataki: Me na kau mai o koya vua na bete.

3 "Ka me na lako yani na bete ki nai bili ni tikotiko, ka me na qai dikevi koya na bete; e dina kevaka sa vakabulai na vukavuka mai vua ka tauvi vukavuka,

4 "Me qai vakarota o koya na bete me kauta mai e na vukuna o koya me mai vaka-savasavataki e rua na manumanu vuka e savasava ka bula, na kau sitari, na ka kulakula, kei na isopa.

5 "Ka me na vakarota na bete me vakamatei e dua vei rau na manumanu, e na dua na bilo qele e dela ni wai drodro.

6 "Ia na manumanu e bula tiko, me taura o koya, na kau sitari kei na ka kulakula kei na isopa, ka tonia vata kei na manumanu bula ki na dra ni manumanu ka vakamatei e dela ni wai drodro.

7 "Ka me qai kureitaka vakavitu vua me vakasavasavataki mai na vukavuka, ka vakaraitaki koya ni sa savasava, ka me qai laiva na manumanu bula me vuka yani e dela ni vanua.

8 "O koya e mai vakasavasavataki me savata na nonai sulu, tasia na drau-ni-uluna taucoko, ka sili e na wai, me na savasava kina. Ni sa oti o ya me qai lako mai ki nai tikotiko, ka me tu ga e tautuba ni nona vale laca me siga vitu.

9 "Ia e na kenai kavitu ni siga me na tasia kece na drau ni uluna kei na kumina kei na vacuna " na vutina kecega me tasia o koya. Me qai savata o koya na nonai sulu ka sili talega e na wai, ena qai savasava o koya.

10 "Ia e na kenai kawalu ni siga me kauta e rua na lami tagane e sega na kena ca, ka dua na lami yalewa e yabaki dua ka sega na kena ca, kei na tolu nai katini ni efa na valawa qaqi sa veiwaki vata kei na waiwai mei soro laukana, kei na waiwai e lailai sobu mai na dua na paidi.

11 "Na bete ka vakasavasavataki koya, me qai kauta na tamata me vakasavasavataki, kei na ka kecega o ya, ki na mata i Jiova, mai na katuba ni vale ni veitavaki.

12 "Ka me taura e dua na lami tagane na bete ka vakacabora mei soro ni caka cala, kei na waiwai e lailai sobu mai na dua na paidi, ka yalovaka mei soro e yalovaki e na mata i Jiova.

13 "Me qai vakamatea na lami e na tikina e dauvakamatei kina nai soro ni valavala ca kei nai soro kama, e na tikina tabu; ni sa nona na bete nai soro ni valavala ca, sa vaka talega kina nai soro ni caka cala. Sa ka tabu sara.

14 "Na bete me na kauta eso na dra ni soro ni caka cala, ka me boroya na bete na vuso ni daligana i matau na tamata e mai vakasavasavataki, kei nai dovidovinikakana ni ligana i matau, kei nai qaqlalo levu ni yavana i matau.

15 "Ka me na kauta na bete eso na waiwai e lailai sobu mai na dua na paidi, ka livia ki na qeteqete ni ligana i mawi vakai koya.

16 "Me qai tonia na bete na nonai qaqlroi matau ki na waiwai sa tu e na ligana i mawi, ka kureitaka vakavitu na waiwai e na nonai qaqlao e na mata i Jiova.

17 "la mai na kena vo ni waiwai e tu e ligana, me lumuta kina o koya na bete na vuso ni daligana i matau na tamata e mai vakasavasavataki, kei nai dovidovinikakana ni ligana i matau, kei nai qaqalo levu ni yavana i matau, e dela ni dra ni soro ni caka cala.

18 "Na kena vo ni waiwai e tu ena ligana na bete me livia o koya ki na ulu i koya e mai vakasavasavataki. Ia me sorovaki koya na bete e na mata i Jiova.

19 "Na bete me qai vakacabora nai soro ni valavala ca, ka sorovaki koya e mai vakasavasavataki mai na nona sega savasava. Ni sa oti o ya me qai vakamatea nai soro kama.

20 "Ka me qai cabora na bete nai soro kama kei nai madrali laukana e na dela ni cabocabo ni soro. Ia na bete me na sorovaki koya, ena qai savasava o koya.

21 "Ia kevaka e dravudravua o koya ka sega ni rawata, me qai kauta o koya e dua na lami tagane mei soro ni caka cala e yalovaki, me sorovaki koya kina, me dua nai katini ni efa na valawa qaqi e veiwaki vata kei na waiwai mei soro laukana, na waiwai e lailai sobu mai na dua na paidi,

22 "Kei na rua na soqe se rua na ruve gone, me vaka na ka e rawata o koya: e dua mei soro ni valavala ca, ka dua mei soro kama.

23 "Me na kauta o koya vua na bete e na kenai kawalu ni siga me ka ni nona vakasavasavataki, ki na katuba ni vale ni veitavaki, e na mata i Jiova.

24 "Ka me na taura o koya na bete na lami mei soro ni caka cala kei na waiwai e lailai sobu mai na dua na paidi, me qai yalovaka na bete mei soro e yalovaki e na mata i Jiova.

25 "Me na qai vakamatea o koya na lami mei soro ni caka cala, ka me kauta eso na dra ni soro ni caka cala na bete ka boroya kina na vuso ni daligana i matau na tamata e mai vakasavasavataki, e nai dovidovinikakana ni ligana i matau, kei nai qaqalo levu ni yavana i matau.

26 "Ka me qai livia eso na waiwai na bete ki na qeteqete ni ligana i mawi vakai koya.

27 "Me na qai kureitaka e nai qaqalo ni ligana i matau eso na waiwai sa tu e ligana i mawi vaka vitu e na mata i Jiova.

28 "Me qai lumuta na bete e na waiwai e tu e ligana na vuso ni daligana i matau na tamata e mai vakasavasavataki, e nai dovidovinikakana ni ligana i matau, kei nai qaqalo levu ni yavana i matau, e na tikina sa boro kina na dra ni soro ni caka cala.

29 "Na kena vo ni waiwai e tu e ligana na bete me livia o koya ki na ulu i koya e mai vakasavasavataki, me sorovaki koya e na mata i Jiova.

30 "Ka me qai vakacabora o koya e dua vei rau na soqe se vei rau na ruve gone, me vaka na ka e rawata"

31 "Me vaka na ka ga e rawata, e dua mei soro ni valavala ca ka dua mei soro kama, kei nai soro laukana. Ia na bete me na sorovaki koya e mai vakasavasavataki e na mata i Jiova.

32 "Oqo na lewa e na vukui koya e tauva na vukavuka, o koya e sega ni rawata na ka e lavaki e na vuku ni vakasavasavataki."

33 Ka sa vosa o Jiova vei Moses kei Eroni, ka vaka:

34 "Ni o ni sa yaco ki na vanua o Kenani, o ya Au sa solia vei kemuni mo ni taukena, ka'u sa vakatubura na vukavuka e na dua na vale e na vanua o ni sa taukena,

35 "Ka sa lako o koya nai taukei ni vale, ka tukuna vua na bete, ka vaka, 'E vaka vei au ni sa tiko e vale na ka e vaka na mate,'

36 "Me qai vakarota na bete me ratou vakalalataka mada na vale, ni bera ni qai curuma na bete me dikeva na mate, na ka kecega e tiko e vale me kakua mada ni tukuni me sega savasava; ia ni sa oti me qai curu na bete me vakadikeva na vale.

- 37** "Ia me na dikeva na mate o koya; ia kevaka sa tiko e lalaga ni vale na mate ka sa kabita vakaukauwa kei na kena dui roka, e via drokadroka se via damudamu, ka sa rairai titobu ki loma ni lalaga,
- 38** "Me qai curu kitautuba na bete, ki na katuba ni vale, ka sogota na vale me siga vitu.
- 39** "Ka me qai lako tale mai na bete e na kenai kavitu ni siga ka raica; e dina kevaka sa teteva na lalaga ni vale na mate,
- 40** "Me qai vakarota na bete me ra kauta tani na veivatu sa tu kina na mate, ka biuta laivi e na dua na yasana e sega ni savasava mai na taudaku ni koro.
- 41** "Ka me na vakarota o koya me kari na lalaga ni vale e loma, vakavolololita, ia na duka kece era karia tani me ra la'ki sova ki na dua na yasana e sega ni savasava mai na taudaku ni koro.
- 42** "Me ra qai kauta mai eso na veivatu tani me sosomitaka na veivatu o ya; ka me kauta na lase vou ka botana na vale.
- 43** "Ia oqo kevaka e na lako tale mai na mate ka teteva e na vale, ni sa kau tani oti na veivatu, ni sa kari oti na vale, ka sa botani,
- 44** "Me na qai lako mai na bete ka raica; e dina kevaka sa tete na mate e na vale, oqo na vukavuka bula e na vale. Sa sega ni savasava.
- 45** "Me qai basuka sobu na vale o koya, na kena veivatu, na kena kau, kei nai botani kecega ni vale, ka me kauta tani ki taudaku ni koro, ki na yasana e sega ni savasava.
- 46** "Ia o koya e na curuma na vale ena gauna e sogo tu kina ena sega ni savasava o koya me yacova na yakavi.
- 47** "Kei koya e davo e na loma ni vale o ya me na savata na nonai sulu kei koya e kana e na loma ni vale o ya me na savata na nonai sulu.
- 48** "Ia kevaka sa curu kina na bete ka dikeva, ka sa sega ni tete na mate e na vale ni sa botani oti na vale, me qai vakaraitaka na bete ni sa savasava na vale o ya, ni sa takali na mate.
- 49** "Ia me kauta o koya, me vakasavasavataka kina na vale, e rua na manumanu vuka, na kau sitari, na ka kulakula, kei na isopa.
- 50** "Me qai vakamatea o koya e dua vei rau na manumanu e na dua na bilo qele e tu e dela ni wai drodro;
- 51** "me qai taura na kau sitari, na isopa, na ka kulakula, kei na manumanu vuka e bula, ka tonia e na dra ni manumanu sa vakamatei, kei na wai drodro, ka kureitaka vakavitu ki na vale.
- 52** "Ka me na vakasavasavataka o koya na vale e na dra ni manumanu kei na wai drodro kei na manumanu e bula, kei na kau sitari, na isopa, kei na ka kulakula.
- 53** "Me qai sereka o koya na manumanu bula me vuka yani e dela ni vanua mai na taudaku ni koro, ka me sorovaka na vale, ena qai savasava.
- 54** "Oqo na lewa e baleta na vukavuka kecega, kei na varivari,
- 55** "E na vuku ni vukavuka e nai sulu kei na vale,
- 56** "E na vuku ni vuvuce kei na karokaro kei na tikina rama,
- 57** "Me vakatavulica ni sa sega ni savasava se ni sa savasava. Oqo na lewa me baleta na vukavuka."

CHAPTER 15

- 1** Ia o Jiova sa vosa vei Mosese kei Eroni, ka vaka,
- 2** "Drau vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira, 'Ni sa turudra na yagona e dua na tagane, na nona turudra e sega ni savasava.
- 3** 'Ia oqo na ka ena sega ni savasava kina o koya e na vuku ni nona turudra O se ni sa turudra vata kei na yagona, se sega, oqo na nona sega ni savasava.
- 4** 'Nai davodavo kecega e davo kina o koya sa turudra, e na sega ni savasava: kei na ka kecega e na dabeca o koya e na sega ni savasava.
- 5** 'O koya ga e na tara na nonai davodavo me na savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 6** 'O koya e na dabeca e dua na ka e a dabeca o koya sa turudra me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 7** 'Kei koya sa tara na yagoi koya e turudra me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 8** 'Ia kevaka e kasivita na tamata savasava o koya sa turudra, me qai savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 9** 'Kei nai dabeledabe kecega e dabeca o koya e turudra ena sega ni savasava.
- 10** 'O koya e na tara e dua na ka e tu e na rukui koya e turudra ena sega ni savasava me yacova na yakavi. o koya e colata e dua vei ira na ka oqori me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 11** 'Kei koya ena tara o koya e turudra, ka sega ni vuya e na wai na ligana, me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ia ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 12** 'Kei na bilo qele e tara o koya e turudra me vorolaki, kei na bilo kau kecega me vui e na wai.
- 13** 'Ia ni sa savasava mai na nona sega ni savasava o koya e turudra, me qai wilika o koya vei koya e vitu na siga me vakasavasavataki kina, me savata na nonai sulu, ka sili e na wai drodro; ena qai savasava.
- 14** 'E na kenai kawalu ni siga me na kauta vei koya e rua na soqe se rua na ruve gone, ka lako mai ki na mata i Jiova, ki na katuba ni vale ni veitavaki, ka solia vua na bete.
- 15** 'Ena qai vakacobora na bete, e dua mei soro ni valavalala ca ka dua mei soro kama. Ia me sorovaki koya kina na bete e na mata i Jiova e na vuku ni nona turudra.
- 16** 'Kevaka e bura loa na nona wai e dua na tagane, me qai sili kece na yagona e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 17** 'Kei nai sulu kecega kei na kuli ni manumanu kecega sa buraci wai ni tagane, me sava e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 18** 'Na yalewa talega, ni rau sa tiko vata kei na dua na tagane ka sa bura loa na nona wai, me rau sili e na wai, e rau na sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 19** 'Kevaka e turudra e dua na yalewa, ia na ka sa turu mai yagona na dra, me na tawase tani o koya me vitu na siga; ia o koya e na tarai koya ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 20** 'Na ka kecega e davoca o koya e na gauna ni nona sega savasava ena sega ni savasava; na ka kece talega e na dabeca o koya ena sega ni savasava.
- 21** 'O koya e tara na nonai davodavo me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 22** 'Kei koya ena tara e dua na ka e a dabeca o koya me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.
- 23** 'Ia kevaka e dua na ka e tiko ena nona i davodavo se e na dua na ka e a dabeca o

koya, ni sa tara e dua na tamata, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.

24 'la kevaka e dua na tagane e tiko vata kei koya, ka sa tauvi koya na nona dra, ena sega ni savasava o koya me siga vitu; kei nai davodavo kecega ena davoca o koya e na sega ni savasava.

25 'la kevaka e dua na yalewa sa turudra tiko e na siga e vuqa, ka sega ni vaka na kena i vakarau dodonu, se sa sivia na balavu ni kena gauna dodonu, na veisiga kecega sa turu kina dra e sa sega ni savasava, ena vaka na veisiga ni nona tawase tani. Ena sega ni savasava o koya.

26 'Nai davodavo kecega ena davoca o koya e na veisiga kece e turudra kina ena tautauvata vua kei na nonai davodavo ni sa tawase tani; kei na ka kece sa dabeca o koya ena sega ni savasava, me vaka na nona sega ni savasava ni sa tawase tani.

27 'O koya e tara na veika oqori ena sega ni savasava; me savata na nonai sulu ka sili e na wai, ena sega ni savasava me yacova na yakavi.

28 'la kevaka sa savasava mai na nona turudra, me qai wilika vua e vitu na siga, ena qai savasava.

29 'la e na kenai kawalu ni siga me kauta o koya e na vukuna e rua na soqe se rua na ruve gone, ka kauta mai vua na bete, ki na katuba ni vale ni veitavaki.

30 'Me qai vakacobora o koya na bete e dua mei soro ni valavala ca kei na kenai karua mei soro kama, ka me sorovaki koya na bete e na mata i Jiova e na vuku ni turudra e sega ni savasava kina.

31 'la dou tawasei ira tani vakaoqo na Isireli mai na ka era sega ni savasava kina, de ra na mate e na nodra sega ni savasava ni ra sa vakadukadukalitaka na Noqu vale sa tu e na kedra maliwa.

32 'Oqo na lewa e na vuku i koya sa turudra, kei koya sa bura loa na nona wai ka sa sega ni savasava mai kina,

33 'Kei koya na yalewa sa sega ni cakava rawa e dua na ka ni sa tauva na mate vakavula; kei koya e turudra, se tagane se yalewa; kei na tagane e mocera na yalewa e sega ni savasava.'"

CHAPTER 16

1 a oqo sa vosa vei Mosese o Jiova ni rau sa mate na luve i Eroni, ni rau a vakacobora nai soro ni veibeci e na mata i Jiova, ka mate kina;

2 Ka sa tukuna o Jiova vei Mosese: "Tukuna vei Eroni na tuakamu me kakua ni curu mai ena gauna ga e rawa ki na Tikina Tabu ki loma ni lati, e na mata ni cabocabo-ni-bulubulu e tu e dela ni kato, de mate kina o koya; ni'u na rairai mai na o e na dela ni cabocabo-ni-bulubulu.

3 "Me vakaoqo na nona curu o Eroni ki na Tikina Tabu: kei na dra ni dua na bulumakau tagane e gone mei soro ni valavala ca, kei na dra ni dua na sipi tagane mei soro kama.

4 "Me daramaka o koya nai curucuru balavu lineni sa tabu, ka daramaka na tarausese lineni e na yagona, me vau na tolona e nai vau lineni, ka vakaisala e nai sala lineni. Oqo nai sulu tabu. o koya oqo me sili mada o koya e na wai, ka qai vakaisulu kina.

5 "Ka me taura mai vei ira nai soqosoqo na Isireli e rua na me mei soro ni valavala ca, ka dua na sipi tagane mei soro kama.

6 "Me qai vakacobora o Eroni na bulumakau tagane mei soro ni valavala ca, e na vukuna ga, ka sorovaki koya kei na nona lewe-ni-vale.

7 "Me qai kauta o koya na me ruarua ka vakacobora e na mata i Jiova mai na katuba ni

vale ni veitavaki.

8 "Me qai vakawiri madigi o Eroni e na vukudrau na me: e dua me nei Jiova ka dua me nei Asaseli.

9 "Ka me kauta o Eroni na me ka goleva na madigi me nei Jiova, ka vakacabora mei soro ni valavala ca.

10 "Ia na me e goleva na madigi me nei Asasela, me qai vakacabori bula e na mata i Jiova, me sorovaki o koya, me qai vakatalai tani me ka ni veibetaki ki na vanua liwa.

11 "Ka me kauta o Eroni na bulumakau tagane e i soro ni valavala ca, e na vukuna o koya, ka me sorovaki koya kei na nona lewe-ni-vale, ka vakamatea na bulumakau mei soro ni valavala ca e na vukuna.

12 "Me qai kauta o koya na miqa e sinai e na qilaiso e waqa, mai nai cabocabo ni soro sa tu e na mata i Jiova, ka vakasinaita na ligana e na kau boi vinaka sa vuruvuru me matai lalai, ka kauta ki loma ni lati.

13 "Ka me viritaka na ka boi vinaka ki na buka waqa e na mata i Jiova, me ruguta nai cabocaboni- bulubulu sa tu e na dela ni kato ni vunau na o ni ka boi vinaka, de mate kina o koya.

14 "Me na kauta na dra ni bulumakau o koya, ka kureitaka e na nonai qaqlalo ki dela ni cabocabo-nibulubulu vaka ki na tokalau; ka kureitaka vakavitu na dra e na nonai qaqlalo ki na mata ni cabocabo-ni-bulubulu.

15 "Me qai vakamatea o koya na me mei soro ni valavala ca, e na vukudra na tamata, ka kauta na kena dra ki loma ni lati, ka cakava e na dra o ya me vaka e a cakava e na dra ni bulumakau, ka kureitaka ki dela ni cabocabo-ni-bulubulu, kei na mata ni cabocabo-ni-bulubulu.

16 "Me sorovaka vakaoqo o koya na tikina tabu, e na vuku ni nodra sega ni savasava na Isireli, kei na nodra caka cala, io na nodra i valavala ca kecega; ia me cakava vakakina e na vuku ni vale ni veitavaki na ka sa vo tiko vei ira e na maliwa ni nodra sega ni savasava.

17 "Me kakua na tamata me tiko e na vale ni veitavaki ni sa curu o koya ki na tikina tabu me vakacabora nai soro, me yacova ni curu tale mai, me sa sorovaki koya oti, kei na nona lewe-ni-vale, kei nai soqosoqo taucoko ni Isireli.

18 "Me na curu yani o koya ki nai cabocabo ni soro e tu e na mata i Jiova, ka sorovaka; ka kauta eso na dra ni bulumakau kei na dra ni me, ka boroya wavoki kina na tutu balavu cake ni cabocabo ni soro.

19 "Me qai kureitaka vakavitu na dra ki delana e na nonai qaqlalo, me vakasavasavataka, ka vakatabuya mai na nodra sega ni savasava na Isireli.

20 "Ia ni sa oti na nona sorovaka na Tikina Tabu, na vale ni veitavaki, kei nai cabocabo ni soro, me qai kauta mai na me bula.

21 "Me qai tabaka na ulu ni me bula o Eroni e na ligana ruarua, ka vakatusa kina na nodra caka ca kecega na Isireli, kei na nodra caka cala kecega, e na vuku ni nodra i valavala ca kecega, ka tauca ki na ulu ni me, ka vakatala tani ki na vanua liwa ni sa tubera yani e dua na tamata e dina.

22 "Na me ena colata na nodra cala kecega ki na vanua liwa; me qai sereka o koya na me e na vanua liwa.

23 "Me qai curu mai o Eroni ki na vale ni veitavaki, ka luvata tani nai sulu lineni ka sulumaka o koya ni sa curu ki na tikina tabu, ka laiva tu mai kea.

24 "Ka me qai sili o koya e na wai e na dua na tikina tabu, daramaka na nonai sulu, curu mai, ka vakacabora na nonai soro kama, kei na nodra i soro kama na tamata, me sorovaki koya kei ira na tamata.

- 25** "Me na vakama o koya na uro ni soro ni valavala ca e na dela ni cabocabo ni soro.
- 26** "Ia o koya ka sereka na me ka sa colata na nodra cala, me savata na nonai sulu ka sili o koya e na wai, ni sa ot i me qai curu mai ki nai tikotiko.
- 27** "Na bulumakau tagane me i soro ni valavala ca kei na me ei soro ni valavala ca, sa kau na kedrau dra ki na tikina tabu mei soro, me kau tani ki nai bili ni tikotiko. Ia me vakamai e na bukawaqa na kulidrau, kei na lewedrau, kei na dedrau.
- 28** "Ia o koya e vakamai rau me savata na nona i sulu ka sili o koya e na wai, ni sa ot i me qa lako mai nai tikotiko.
- 29** "Oqo me kenai lesilesi ka sega ni mudu vei kemudou; e nai kavitu ni vula, e nai katini ni siga ni vula, mo dou vakararawataka na yalomudou, mo dou kakua ni cakava kina e dua na cakacaka, se i taukei ena nomudou vanua, se na kai tani e tiko vulagi kei kemudou.
- 30** "E na siga dina o ya e na sorovaki kemudou kina na bete, me vakasavasavataki kemudou, mo dou na savasava kina mai na nomudou valavala ca kecega e na mata i Jiova.
- 31** "Ena Siga ni Vakacecegu mo dou vakacegu kina, ka mo dou vakamalumalumutaka na yalomudou, oqo sai lesilesi vei kemudou me sega ni mudu.
- 32** "Ia na bete, o koya sa lumuti ka vakatabui me bete mei sosomi kei tamana, ena vakacobora nai soro, ka sulumaka nai sulu lineni, io nai sulu tabu;
- 33** "Me qai sorovaka o koya na Vale Tabu, ka sorovaka na vale ni veitavaki kei nai cabocabo ni soro; me sorovaki ira talega na bete o koya kei ira kecega nai soqosoqo.
- 34** "Oqo sai lesilesi vei kemudou me sega ni mudu, ka me sorovaki ira na Isireli, e na vuku ni nodra i valavala ca kecega, vakadua ga e na veiyabaki." Ia sa cakava o koya me vaka e vakarota vei Moses o Jiova.

CHAPTER 17

- 1** Ia sa vosa vei Moses o Jiova, ka vaka,
- 2** "Mo vosa vei Eroni kei iratou na luvena, kei ira kece na Isireli, ka tukuna vei ira, 'Oqo na ka sa vakarota o Jiova, ka vaka:
- 3** "A tamata kecega vei ira na mataqali i Isireli sa vakamatea na bulumakau, se lami, se me, e loma ni tikotiko, se vakamatea e nai bili ni tikotiko,
- 4** "A sa sega ni kauta ki na katuba ni vale ni veitavaki, me cabora nai madrali vei Jiova, e na mata ni vale nei Jiova; ena beitaki na tamata o ya ni sa vakadave dra: sa vakadavea walega na dra o koya; ia ena muduki tani na tamata o ya mai vei ira na kai nona,
- 5** "Ka me ra kauta ga na nodra i soro na Isireli era vakacobora mai vanua, io me ra kauta vei Jiova, ki na katuba ni vale ni veitavaki, vua na bete, ka vakacobora mei madrali ni veivinakati sa cabori vei Jiova.
- 6** "Ia me kureitaka na dra na bete e na dela ni cabocabo ni soro i Jiova, sa tu mai na katuba ni vale ni veitavaki, ka vakama na uro me ka boi vinaka vei Jiova.
- 7** "Ia me ra kakua ni vakacobora tale na nodra i soro vei ira na me tagane, era sa lako tani kina me muria. Na ka oqo sa kena i lesilesi ka sega ni mudu vei ira e na nodra veitabatamata."
- 8** "Ia mo tukuna vei ira, 'A tamata kecega vei ira na mataqali i Isireli, se na kai tani sa tiko vulagi kei ira, sa vakacobora nai soro kama se dua nai soro,
- 9** 'Ka sega ni kauta ki na katuba ni vale ni veitavaki, me vakacobora vei Jiova; na tamata o ya ena muduki tani vei ira na kai nona.

10 'Ia na tamata kecega vei ira na mataqali i Isireli, se na kai tani sa tiko vulagi kei ira, sa kania e dua na dra; ena dua tani kina na mataqu vua na tamata o ya sa kana dra, ia ka'u na muduki koya tani mai vei ira na kai nona.

11 'Ni sa kena bula ni yago na dra: ia ka'u sa solia vei kemudou me sorovaka na yalomudou e na dela ni cabocabo ni soro: ia sa rawa mei soro na dra, ni sai koya na bula.'

12 "O koya Au a tukuna kina vei ira na Isireli, 'Me kakua ni dua vei kemudou me kania na dra, me kakua talega ni kania na dra e dua na kai tani sa tiko vulagi kei kemudou.'

13 "Kei na tamata kecega vei ira na Isireli, se vei ira na kai tani sa tiko vulagi kei ira, sa vakasasa manumanu e yavai va se manumanu vuka sa tara me laukana; me livia mada ga o koya na kena dra, ka ubia e na soso;

14 "Ni sa kena bula ni yago kecega na dra sa tu e na yagona: o koya ka'u a tukuna kina vei ira na Isireli, 'Mo dou kakua ni kania na dra ni dua na manumanu: ni sa kena bula ni yago kecega na dra sa tu e na manumanu kecega: O ira kecega sa kania ena muduki tani.'

15 "Kei na tamata kecega sa kania na ka sa mate vakailoa, se na ka sa katilaka na manumanu, se dua vei kemudou, se sa kai tani, me sava nonai sulu o koya, ka sili e na wai, ia ena sega ni savasava ka yacova na yakavi: ena qai savasava.

16 "Ia kevaka sa sega ni sava nonai sulu, se sili e na wai, ena qai cudruvi e na nona caka ca."

CHAPTER 18

Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka vaka,

2 "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira, 'Sai au o Jiova na nomudou Kalou.

3 'Mo dou kakua ni muria nai valavala ni vanua o Ijipita, dou a tiko kina: kei nai valavala ni vanua o Kenani, Au sa kauti kemudou kina, mo dou kakua ni muria; ia mo dou kakua ni muria na nodra i vunau.

4 'Na noqu lewa ga, mo dou cakava; kei na noqui lesilesi, mo dou vakabauta, mo dou muria ga: sai au o Jiova na nomudou Kalou.

5 'O koya mo dou vakabauta kina na noqu vunau, kei na noqu lewa; o koya kevaka sa cakava ga na tamata, ena bula kina: Sai au o Jiova.

6 'Me kakua ni dua vei kemudou me via mocera e dua na yalewa e wekana voleka dina, me vakaraitaka vua na nona luvawale: Oi au o Jiova.

7 'Mo kakua ni mocera na tinamu, o koya e rau sa veimoceri kei tamamu; sa tinamu dina o koya: mo kakua ni moce vata tukuna.

8 'Mo kakua ni moce vata tukuna na wati i tamamu; e rau sa veimoceri kei tamamu o koya.

9 'Mo kakua ni mocera na ganemu, se sa luve i tamamu, se sa luve i tinamu, se sa sucu mai nomudou, se sa sucu tani, mo kakua ni moceri ira.

10 'Mo kakua ni mocera na makubumu, se sa luvena yalewa na luvemu tagane, se sa luvena yalewa na luvemu yalewa: ni rau a tubu vua e dua drau a moce vata tukuna.

11 'Mo kakua ni moce vata kei na luve i tamamu ka yalewa, o koya sa vakasucuma vua o watina, sa ganemu o koya.

12 'Mo kakua ni moce vata kei na gane i tamamu: ni sa wekana dina na tamamu o koya.

13 'Mo kakua ni moce vata kei na taci i tinamu, se tuakana, ni sa wekana dina na tinamu o koya.

- 14** 'Mo kakua ni moce vata kei na wati i tamamu lailai, sa tinamu lailai o koya.
- 15** 'Mo kakua ni mocera na watina na luvemu tagane; mo kakua ni ca tukuna.
- 16** 'Mo kakua ni mocera na watina na tuakamu, se na watina na tacimu.
- 17** 'Mo kakua ni mocera e dua na yalewa, kei na luvena yalewa, se dua na makubuna yalewa; ni ratou sa veiwekani dina; oqo na ka ca.
- 18** 'Mo kakua talega ni vakawati kei na tuakana na watimu se na tacina, ni sa bula tiko o koya, mo vakararawataki koya kina.
- 19** 'Mo kakua talega ni mocera e dua na yalewa e na gauna sa vakatabui tu kina, ni tauvi koya na mate vakayalewa.
- 20** 'Mo kakua talega ni mocera na watina na kai nomu, mo vakavelavelataki iko vata tukuna.
- 21** 'Ia mo kakua ni vakacabora e dua na luvemu e na bukawaqa vei Moloke, ia mo kakua ni vakacacana na yaca ni nomu Kalou: sai au o Jiova.
- 22** 'Mo kakua ni koto vata tukuna na tagane me vaka kei na yalewa: oqo sa ka vakasisila.
- 23** 'Mo kakua talega ni koto tukuna e dua na manumanu, mo vakasisilataki iko kina: me kakua talega na yalewa me tu e mata ni manumanu me koto vua: oqo na ka ni veivakamaduataki.
- 24** 'Dou kakua ni vakasisilataki kemudou e na dua na ka vakaoqo: ni ra sa vakasisilataki e na ka kecega oqo o ira na veimatanitu, ka'u sa vakaseva tani e na matamudou.
- 25** 'A sa dukadukali na vanua: o koya ka'u sa sauma kina na kenai valavala ca, ia na vanua sa luaraka tani na lewena.
- 26** 'Ia mo dou vakabauta ga na noqu vunau, kei na noqu lewa, ka mo dou kakua ni kitaka e dua na ka vakasisila oqo; se na kai nomu se na kai tani sa tiko vulagi kei kemudou
- 27** '(Ni ra sa kitaka na ka vakasisila kecega oqo o ira na lewe ni vanua era tiko kina e liu vei kemudou, a sa vakadukadukalitaki na vanua),
- 28** 'Me kakua ni luaraki kemudou talega na vanua, ni dou sa vakadukadukalitaka, me vaka ka luaraka na matanitu era tiko kina e liu vei kemudou.
- 29** 'Ia o ira kecega era kitaka e dua na ka vakasisila oqo, io na tamata era kitaka, era na muduki tani vei ira na kai nodra.
- 30** 'O koya mo dou vakabauta kina na noqu vunau, mo dou kakua ni kitaka e dua nai valavala vakasisila oqo, sa caka e liu ni dou sa bera ni yaco kina, mo dou kakua ni vakadukadukalitaki kemudou kina: sai au o Jiova na nomudou Kalou.'"

CHAPTER 19

- S**a vosa talega o Jiova vei Mosese, ka vaka,
- 2** "Mo vosa vei ira kecega nai soqosoqo ni luve i Isireli, ka tukuna vei ira: 'Mo ni savasava, Ni'u sa savasava oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 3** 'Na tamata yadua me vakarokorokotaki rau na tamana kei na tinana, ka maroroya na noqu veisiga ni Vakacecegu: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 4** 'Kakua ni vuki vei ira na kalou matakau, se bulia na kalou matakau mai na ka sa vakawaicalataki: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 5** 'Ia ni dou sa vakacabora nai soro ni veivinakati vei Jiova, mo dou cabora ena yalo e vinakata.
- 6** 'Me na laukana ga ena siga dou vakacabora kina, kei na siga ka tarava. Ia ke sa vo tu me yacova nai katolu ni siga, me qai vakamai ena bukawaqa.

- 7** 'la kevaka sa laukana e nai katolu ni siga, sa na vakasisila. Ena sega ni vakadonui.
- 8** 'O koya oqo kivua ena kania ena cudruvi ena nona caka cala, baleta ni beca nai soro tabu i Jiova; ia na tamata o ya me tamusuki laivi mai vei ira na wekana.
- 9** 'Ni dou sa tamusuka na vua ni nomudou vanua, mo dou kakua ni tamusuka na tutu kece sara ni nomudoui teitei, se mo dou tomitomika na kena vo ni nomudou vuata.
- 10** 'Dou kakua talega ni tamusuka vakaoti na nomudou veivaini, se tauca kece na vua ni vaini mai na nomudou veivaini; mo dou biuta tu me kedra na dravudravua kei na vulagi: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 11** 'Dou kakua ni butako, se cakacaka vakailasu, se veilasutaki vakai kemudou.
- 12** 'Dou kakua talega ni bubului vakailasu e na Yacaqu, se beca na Yaca ni nomudou Kalou: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 13** 'Kakua ni lawakitaka na wekamu, se butakoci koya. Na kenai sau na nomu tamata cakacaka mo kakua ni taura tiko ena bogi taucoko ka sigavaka.
- 14** 'Kakua ni rukaka na daligavara, se biuta e matana na mataboko na ka me tarabe kina, ia mo rerevaka na nomu Kalou: Oi Au o Jiova.
- 15** 'Dou kakua ni vakatulewa cala ni dou sa tauca na lewa. Mo kakua ni beitaka na dravudravua se doka na tamata kaukauwa. Mo vakatauca na lewa dodonu vua na kai nomu.
- 16** 'Mo kakua ni kauta voli nai tukutuku lasu ena kedra maliwa na wekamu; se beitaka me mate na kai nomu: Oi Au o Jiova.
- 17** 'Mo kakua ni cata na wekamu ena yalomu. Mo na dauvunauca na wekamu, ka kakua ni vosota nai valavala ca ena vukuna.
- 18** 'Mo kakua ni sauma na ca, se yaloca vei ira na luvedra na kai nomu, ia mo lomana na kai nomu me vaka na nomu lomani iko: Oi Au o Jiova.
- 19** 'Mo maroroya na Noqui vakaro. Mo kakua ni laiva e dua na nomu manumanu me rau vakaluveni kei na duatani na mataqali. Kakua ni tea vata na veimataqali i tei. Se daramaka na i sulu e cula vata na lineni kei na vutika ni sipi.
- 20** 'la o koya ena veimoceri kei na yalewa sa musuki me watina lailai e dua na tagane, ia e se bera ni voli lesu se me soli vua na nona galala, e na vuku ni ka oqo ena tau kina vei rau na cudru; ia e rau na sega vakamatei, baleta ni se sega ni galala na yalewa.
- 21** 'la me na kauta na tagane na nonai soro ni caka cala vei Jiova, ki na mata ni katuba ni vale ni veitavaki, e dua na sipi tagane mei soro ni caka cala.
- 22** 'Na bete ena cakava na veisorovaki ena vukuna ni cabora na sipi tagane ka nona i soro ni caka cala ena mata i Jiova me baleta na cala e cakava. Ia sa na vosoti na cala e a cakava.
- 23** 'la ni dou sa na yacoi na vanua o ya, ka tea na veimataqali kau vuata me kemudou, mo dou qai okata na vuana me sega ni cili. Me tolu na yabaki na kena sega ni cilivi vei kemudou. Me kakua ni laukana.
- 24** 'la e nai kava ni yabaki ena tabu na vuata kece sara, me vakavinavinakataki kina o Jiova.
- 25** 'la e nai kalima ni yabaki mo ni na qai kania na vuana, me na vakalevutaka kina na vuata e solia vei kemudou: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.
- 26** 'Mo dou kakua ni kania e dua na ka vata kei na dra, dou kakua talega ni viavia raivotu se via tukuna na ka e se bera ni yaco mai ena veivuke ni o kei na gata.
- 27** 'Mo dou kakua ni toroya na tutu ni ulumudou, se vakacacana na tutu ni kumimudou.
- 28** 'Mo dou kakua ni tavalaka na yagomudou ena vukudra na mate, se samuqawetaka na

yagomudou: Oi Au o Jiova.

29 'Dou kakua ni solia na luvemudou yalewa me dautagane, ka soli koya me dau veibutakoci, de sa lutu ki na bua ni veibutakoci na vanua, ka sa levu sara nai valavala ca e na vanua.

30 'Mo dou maroroya na Noqu veiSiga ni Vakacecegu ka vakarokorokotaka na Noqu vale tabu: Oi Au o Jiova.

31 'Kakua ni vakabauti ira na daucurumi kei na yalo sa vakakina; dou kakua ni vakasaqarai ira, me ra vakadukadukalitaki kemudou: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.

32 'Mo dou tucake e matadra na ulu sika ka doka na matana na tamata qase, ka rerevaka na nomudou Kalou: Oi Au o Jiova.

33 'la kevaka sa tiko vulagi kei kemudou ena nomudou vanua e dua na kai tani, dou kakua ni vakararawataki koya.

34 'O koya sa tiko vulagi kei kemudou me vaka ga e dua e sucu ena kemudou maliwa, ia mo dou lomani koya me vaka dou lomani kemudou; ni dou a tiko vulagi ena vanua o Ijipita: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou.

35 'Mo dou kakua ni tauca na lewa ca ni dou sa vakatulewa, e nai vakarau ni kena balavu, kena bibi, se kena levu.

36 'Me tikoga vei kemudou na i vakarau dodonu, me dodonu na kena bibi, nai vakarau dodonu ni kena mamaca, kei nai vakarau dodonu ni kena suasua: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou, o Koya ka kauti kemudou tani mai na vanua o Ijipita.

37 'O koya oqo mo dou vakabauta na Noqui vakaro kei na Noqu lewa kecega, ka cakava: Oi Au o Jiova."

CHAPTER 20

Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka vaka,

2 "Mo tukuna tale vei ira na Isireli, 'Na tamata yadua vei ira na Isireli, se vei ira na kai tani sa tiko vulagi kei na Isireli, sa solia e dua na luvema vei Moloke; ena vakamatei vakaidina o koya: me ra vakaviriki koya e na batu o ira na lewe ni vanua.

3 'la Au na cudruva na tamata o ya, ka muduka tani vei ira na kai nona; ni sa solia e dua na luvema vei Moloke, me vakadukadukalitaka na noqu vale tabu, ka vakacacana na yacaqu tabu.

4 'la kevaka sa tabonaka na matadra vua na tamata o ya o ira na lewe ni vanua, ni sa solia e dua na luvema vei Moloke, ka sega ni vakamatei koya,

5 'Au na qai cudruva na tamata o ya, kei na nona lewe-ni-vale, ka muduki koya tani, kei ira kece era sa muri koya, me gole vei Moloke, mai vei ira na kai nodra.

6 'Kei na tamata sa golevi ira sa daucurumi, kei ira na dauveinita, me muri ira, Au na cudruva na tamata o ya, ka muduka tani mai vei ira na kai nona.

7 'O koya mo dou vakasavasavataki kemudou kina, mo dou savasava: ni sai Au o Jiova na nomudou Kalou.

8 'la dou vakabauta na noqu vunau, ka cakava: Oi Au o Jiova, o koya sa vakasavasavataki kemudou.

9 'Ena vakamatei vakaidina o koya yadua sa rukaka na tamana se tinana. Sa rukaka na tamana se tinana o koya; sa baleti koya ga na nona mate.

10 'Na tagane talega sa veibutakoci kei na watina na tani, io sa veibutakoci kei na watini kai nona, e rau na vakamatei vakaidina ruarua, na tagane sa dauyalewa kei na yalewa sa

dautagane.

11 'Kei na tagane sa mocera na wati ni tamana, sa veibutakoci kei koya e rau sa tiko vata kei tamana; e rau na vakamatei vakaidina ruarua; sa baleti rau na nodrau mate.

12 'la kevaka sa moce e dua na tagane kei na watina na luvena tagane, e rau na vakamatei vakaidina ruarua: E rau sa kitaka na ka ni veivakamaduataki; sa baleti rau ga na nodrau mate.

13 'la kevaka sa moce vata kei na tagane e dua na tagane me vaka sa moce vata kei na yalewa, e rau sa kitaka ruarua na ka vakasisila: E rau na vakamatei vakaidina; sa baleti rau ga na nodrau mate.

14 'la kevaka e dua na tagane sa na vakawati kei na dua na yalewa kei na tinana, sa ka ca sara: e ratou na vakamai e na bukawaqa, o koya kei rau talega; me kakua kina na ca e na kemudou maliwa.

15 'la kevaka sa tiko vata kei na manumanu e dua na tagane, ena vakamatei vakaidina o koya; mo dou vakamatea talega na manumanu.

16 'la kevaka sa dua na yalewa sa torova e dua na manumanu, me tiko vata tukuna, mo dou vakamatea na yalewa, kei na manumanu: E rau na vakamatei vakaidina; sa baleti rau na nodrau mate.

17 'la kevaka sa dua na tagane sa vakawati kei na ganena, na luve i tamana, se na luve i tinana, ka rau sa veibutakoci, e rau sa kitaka na ka e veivakamaduataki; e rau na muduki tani e na matadra na kai nodrau: Sa veibutakoci kei na ganena na tagane o ya: Ena cudruvi o koya e na nona caka ca.

18 'la kevaka e rau sa veimoceri na tagane kei na yalewa ni sa tauvi mate vakayalewa; sa vakarairaitaka na nona vure o koya na tagane; ia sa vakaraitaka na nona vure ni dra o koya na yalewa; e rau na muduki tani ruarua vei ira na kai nodrau.

19 'Mo kakua talega ni veimoceri kei na taci i tinamu se na tuakana, se na gane i tamamu: Ni sa veimoceri ni veiweki dina oqo: E rau na cudruvi e na nodrau caka ca.

20 'la kevaka sa veimoceri na tagane kei na wati ni tamana lailai sa veimoceri o koya kei koya e rau sa tiko vata kei tamana lailai: E rau na cudruvi e na nodrau i valavala ca; e rau na mate sa na sega na luvedrau.

21 'Ke dua na tagane sa taura na watina na tuakana se tacina, sa ka velavela: Sa veimoceri o koya kei koya e rau sa tiko vata kei tuakana se tacina; ena sega na luvedrau.

22 'la dou muria na noqu vunau kecega, kei na noqu lewa kecega, ka cakava: Me kakua ni luaraki kemudou kina na vanua Au sa kauti kemudou kina mo dou tiko kina.

23 'la dou kakua ni muria na i valavala ni matanitu, Au sa vakasava tani e na matamudou: ni ra a kitaka na ka kecega oqo, era qai velavela sara vei au.

24 'la Au a tukuna vei kemudou, Dou na taukena na nodra vanua, ia Au na solia vei kemudou mo dou taukena na vanua sa dave kina na wai-ni-sucu kei na o ni: Oi au o Jiova na nomudou Kalou, o koya sa tawasei kemudou tani mai vei ira na veimatanitu.

25 'Dou vakatakilakilataka kina na manumanu savasava kei na manumanu sa sega ni savasava, kei na manumanu vuka sa savasava kei na manumanu vuka sa sega ni savasava: mo dou kakua kina ni vakavelavelataki kemudou e na vuku ni manumanu e yavai va, se na manumanu vuka, se dua na ka sa yaqa voli e na qele, Au sa wasea tani me sega ni savasava vei kemudou.

26 'la dou savasava vei au: ni'u sa savasava oi Au o Jiova, ia Au sa tawasei kemudou mai vei ira na veimatanitu, mo dou noqu.

27 'la na tagane se yalewa sa daucurumi, se sa dauveinita, me vakamatei vakaidina: me ra vakaviriki ira e na vatu: sa baleti ira na nodra mate.'"

CHAPTER 21

Ia o Jiova sa tukuna vei Mosese, "Mo vosa vei iratou na bete na lufe i Eroni, ka tukuna vei iratou, 'Me kakua ni vakatawasavasavataki koya e dua e na vuku ni tamata mate vei ira na kai nona,

2 'la e na vuku ni wekana dina ga, e na vuku i tinana, se tamana, se na luvena tagane, se na luvena yalewa, se na tuakana, se na tacina;

3 'Se na ganena sa goneyalewa, sa wekana dina, o koya sa sega ni vakawati: io e na vukuna, e tara me vakatawasavasavataki koya kina.

4 'Me kakua ni vakatawasavasavataki koya ni sa turaga vei ira na nona tamata, me sega ni savasava kina.

5 'Me ra kakua ni tasia na uludra, se tasia na tutu ni kumidra, se tava na yagodra.

6 'Me ra savasava vua na nodra Kalou, ka kakua ni vakacacataka na yaca ni nodra Kalou: Ni ra sa vakacobora tiko na ka sa cabu e na buka waqa vei Jiova, me kakana me nei koya na nodra Kalou: o koya me ra savasava kina.

7 'Me ra kakua ni vakawati kei na dua na yalewa sa dautagane, se sa vaqasei; me ra kakua talega ni vakawati kei na dua na yalewa sa velbiu kei na watina: ni sa savasava o koya vua na nona Kalou.

8 'Mo vakasavasavataki koya kina; ni sa vakacobora o koya na kakana me nei koya na nomu Kalou: Mo nanumi koya me savasava: ni'u sa savasava oi au o Jiova, o koya sa vakasavasavataki kemudou.

9 'la na luvena yalewa e dua na bete sa vakacacani koya ni sa dautagane, sa vakacacani tamana: ena vakamai o koya e na buka waqa.

10 'la o koya na bete levu mai vei ira na wekana, sa livi ki na uluna na waiwai ni veilumuti, a sa buli me sulumaka nai sulu tabu, me kakua ni biuta na nona i sala, se dresulaka na nona i sulu;

11 'Me kakua talega ni torova e dua na yago sa mate; me kakua ni vakatawasavasavataki koya e na vuku i tamana, se tinana;

12 'Me kakua talega ni curu tani e na vale tabu, se vakacacana na vale tabu ni nona Kalou; ni sa vakatabui oti e na waiwai ni veilumuti sa nei koya na nona Kalou: Oi Au o Jiova.

13 'la me vakawati kei na dua sa goneyalewa ga.

14 'A yada, se yalewa sa biu, se yalewa sa vaqasei, se na dautagane, me kakua ni vakawati kei na dua sa vakaoqo: ia me vakawati kei na dua sa goneyalewa ga, mai vei ira na kai nona.

15 'Me kakua talega ni vakacacana na nona kawa e na kedra maliwa na kai nona; ni sai au o Jiova, ka vakasavasavataki koya."

16 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

17 "Mo vosa vei Eroni, ka tukuna, 'o koya vei ira na nomu kawa e na dua nai tabatamata, sa dua vua na tikina ka ca, me kakua ni toro o koya me vakacobora na kakana me nei koya na nona Kalou.

18 'la na tamata kecega sa dua na tikina ka ca, me kakua ni toro mai: a tamata mataboko, se lokiloki, se ucu raraba, se dua na tikina sa vakatani,

19 'Se sa ramusu na yavana, se ramusu na ligana,

20 'Se sa dakupusi, se na leka, se ca e dua na matana, se sa bu ca se vakanana, se ceke.

21 'A tamata kecega vei ira na lufe i Eroni na bete, sa dua na tikina e ca, me kakua ni toro mai me vakacobora na ka sa cabu vei Jiova e na buka waqa; sa dua na tikina vua sa ca;

me kakua kina ni toro mai o koya me vakacabora na kakana me nei koya na nona Kalou.

22 'Me kania ga o koya na kakana sa nei koya na nona Kalou, se ka tabu se ka tabu sara;

23 'la me kakua ga ni curu ki loma ni lati, se torova nai cabocabo ni soro, ni sa dua na tikina vua e ca; me kakua kina ni vakacacana na noqu veivale tabu: ni sai au o Jiova, ka vakasavasavataki ira."

24 'A sa tukuna o Moses o Jiova, kei iratou na luvena, kei ira kece na Isireli.

CHAPTER 22

Sa qai vosa vei Moses o Jiova, ka tukuna,

2 "Mo vosa vei Eroni kei iratou na luvena, me ra tawasei ira mai na ka sa tabu vei ira na Isireli, me ra kakua ni vakacacana na yacaqu tabu e na ka era vakatabuya me noqu: Oi Au o Jiova.

3 "Mo tukuna vei ira, o koya vei ira kecega na nomudou kawa, 'E na nomudou veitabatamata, sa toro ki na veika tabu era vakatabuya vei Jiova na Isireli, ni sa sega ni savasava, na tamata o ya sa na muduki tani e mataqu: Oi Au o Jiova.

4 'A tamata kecega vei ira na luve i Eroni sa vukavuka, se turi, me kakua ni kania o koya na ka tabu, ka me savasava mada o koya. Kei koya sa tara na ka sa sega ni savasava e na vuku ni mate, se na tamata sa yau loa na nona wai ni tagane,

5 'Se koya sa tara e dua na ka sa qasi, sa vakatawasavasavataki kina, se sa tara na tamata sa tu vua e dua na ka ka sa vakatawasavasavataki kina"

6 'Na tamata sa tara e dua sa vakakina, ena sega ni savasava ka yacova na yakavi, ka na sega ni kania na ka tabu, kevaka sa sega ni sili mada e na wai.

7 'la ni sa dromu na mata-ni-siga, ena savasava, ka me qai kania na ka tabu, ni sa kena kakana oqo.

8 'Na ka sa mate loa, se sa katileki, me kakua ni kania o koya me vakavelavelataki kina: Oi au o Jiova.

9 'la me ra vakabauta na noqu vunau, de ra cudruvi e na nodra cala, ka mate kina, ni ra sa vakacacataka: Oi au o Jiova, ka vakasavasavataki ira.

10 'Me kakua ni kania na ka tabu e dua na kai tani: a nona vulagi na bete, se nona tamata sa voli na nona cakacaka, me kakua ni kania na ka tabu.

11 'la kevaka sa volia e dua na tamata e nai lavo o koya na bete, me kana kina o koya, kei koya sa sucu e nona vale: me ra kania na kena.

12 'Na luvena yalewa talega na bete, o koya sa veiwatini kei na kai tani, me kakua ni kana o koya e nai madrali sa lavelaveti mai na ka tabu.

13 'la kevaka sa yada na luvena yalewa na bete, se veibiu kei na watina, ka sega na luvena, a sa lesu tale ki na vale nei tamana, me vaka ni sa goneyalewa, me kania ga na kei tamana: ia me kakua na kai tani me kania.

14 'la kevaka sa kania loa na ka tabu e dua na tamata ni sa sega ni kila, me qai solia vua na bete na ka sa tautauvata kei na ka tabu, ka kuria e na dua na kena wase ni sa wase lima.

15 'la me ra kakua ni vakacacana na nodra ka tabu na Isireli, era sa vakacabora vei Jiova,

16 'la ni ra kania na kedra ka tabu, era vakavuna na nodra cudruvi e na nodra caka cala; ni sai au o Jiova, sa vakasavasavataki ira."

17 Sa vosa talega vei Moses o Jiova, ka tukuna,

18 "Mo vosa vei Eroni, kei iratou na luvena, kei ira kece na Isireli, ka tukuna vei ira, 'O

koya yadua vei ira na mataqali i Isireli, se na kai tani sa tiko kei ira na Isireli, sa vakacabora na nonai madrali, e na vuku ni dua na nona bubului, kei na nona i soro kecega sa lomana me vakacabora, era via cabora vei Jiova mei soro kama"

19 'Mo dou vinakati kina, me dua na ka tagane sa sega na kena ca, se bulumakau, se sipi, se me.

20 'Ia na ka sa dua kina na kena ca, dou kakua ni cabora: ni na sega ni ka dou na vinakati kina.

21 'Ia o koya yadua sa vakacabora e dua nai madrali ni veivinakati vei Jiova, me vakayacora na ka ka bubului kina, se nai soro sa lomana ga me cabora, se bulumakau se sipi, me sega na kena ca, me vinakati; me kakua kina e dua na kena ca.

22 'Na mataboko, se ramusu, se mudu e dua na tikina, se dabo, se sa bu ca se vakanana, dou kakua ni vakacabora oqo vei Jiova, se vakacabora vei Jiova e dua na ka oqo e na buka waqa, e na dela ni cabocabo ni soro.

23 'Na bulumakau, se lami, sa dua na tikina sa vakatani se yali e dua na tikina, oqo e tara mo vakacabora ni sa lomamu ga; ia me vakayacori me ka ni bubului, ena sega ni donu kina.

24 'Dou kakua ni vakacabora vei Jiova e dua nai soro sa mavoa vakaca, se ramusu, se sa sele; ia dou kakua ni cabora e dua na ka oqo e na nomudou vanua.

25 'Dou kakua talega ni taura vei ira na kai tani e dua na ka vakaoqo mo vakacabora me kakana me nei koya na nomudou Kalou; ni sa tu kina na kena vuca, kei na kena ca: dou na sega ni vinakati kina."

26 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

27 "Ni sa sucu e dua na bulumakau, se sipi, se me, me tiko voli kei tinana ka bogi vitu; ia e na kenai kawalu ni siga, kei na veisiga emuri, ena donu ni sa cabo e na buka waqa mei soro vei Jiova.

28 "Ia na bulumakau yalewa se sipi yalewa, dou kakua ni vakamatea ruarua, o koya kei na luvena, e na siga e dua.

29 "Ia ni dou sa via vakacabora e dua nai soro ni vakavinavinaka vei Jiova, mo dou vakacabora mo dou vinakati kina.

30 "E na siga o ya ga me laukana; me kakua ni vo ki na mataka: Oi au o Jiova.

31 "Ia dou vakabauta na noqui vakaro, ka muria: Oi au o Jiova.

32 "Dou kakua tale ni vakacacana na yacaqu tabu; ia ka'u na vakarokorokotaki ga vei ira na Isireli: Oi au o Jiova, o koya ka vakasavasavataki kemudou,

33 "Ka'u a kauti kemudou mai na vanua o Ijipita, me'u nomudou Kalou: Oi au o Jiova."

CHAPTER 23

1 a sa vosa vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

2 "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira, 'Na Solevu i Jiova, dou na kacivaka mei soqosoqo tabu, ia oqo na noqu Solevu.

3 'E ono na siga me caka kina na cakacaka: ia nai kavitu ni siga sa Siga ni Vakacecegu, nai soqosoqo tabu; dou kakua ni kitaka kina e dua na cakacaka: o koya sa Siga ni Vakacecegui vei Jiova e na nomudoui tikotiko kecega.

4 'Oqo sa Solevu i Jiova, io nai soqosoqo tabu, dou na kacivaka e na kedra veivula.

5 'E na kenai katinikava ni siga e na i matai ni vula, e na yakavi, ena ia na lako-sivia i Jiova.

6 'la e na kena i katinikalima ni siga ni vula o ya, sa na ia kina na soqoni vei Jiova ni kana madrai sa sega ni vakaleveni: E vitu na siga dou kania kina na madrai sa sega ni vakaleveni.

7 'E na kenai matai ni siga, dou ia kina e dua nai soqosoqo tabu: Dou kakua ni cakava kina e dua na cakacaka vakavuravura.

8 'la dou vakacobora na i soro vei Jiova e na buka waqa e na siga e vitu: e na kenai kavitu ni siga sa na dua kina nai soqosoqo tabu: dou kakua ni cakava kina e dua na cakacaka vakavuravura."

9 Sa vosa talega vei Moses o Jiova, ka tukuna,

10 "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira, 'Ni dou sa yaco ki na vanua ka'u sa solia vei kemudou, ka sa tamusuka kina na kena vuata, dou na qai kauta e dua nai vau sila, nai sevu ni nomudou vuata, vua na bete.

11 'la me qai yalovaka o koya nai vau sila e na mata i Jiova, me ka dou na vinakati kina: me yalovaka na bete e na mataka sa tarava na Siga ni Vakacecegu.

12 'la e na siga dou sa yalovaka kina nai vau sila, dou cabora kina e dua na lami tagane sa sega na kena ca sa yabaki dua ga, mei soro kama vei Jiova.

13 'la nai madrali sa laukana vata tukuna me rua na omeri madrai droka vinaka sa veiwaki vata kei na waiwai, nai soro sa cabo e na buka waqa vei Jiova me ka boi vinaka: ia nai madrali sa liviraki vata tukuna me waini e rua na paidi ka levu cake.

14 'la dou kakua ni kania na madrai, se na sila tavu, se na sola drokadroka, ka me yaco mada na siga dou sa kauta kina nai madrali vua na nomudou Kalou: oqo sai lesilesi ka sega ni mudu e na nomudou tikotiko kecega, e na nomudou veitabatamata.

15 'la ni sa oti na Siga ni Vakacecegu, na siga dou a kauta kina nai vau sila mei soro e yalovaki, mo dou wilika vei kemudou e vitu sara na macawa.

16 'la me yacova na mataka ni sa oti na Siga ni Vakacecegu e vitu, dou wilika e limasagavulu na bogi; dou na qai cabora nai madrali laukana e na sila vou vei Jiova.

17 'Mo dou kauta mai na nomudou veivale e rua nai buli madrai sa caka e na omeri e rua, me yalovaki me madrai droka vinaka; me vavi kei na leveni; me kenai sevu vei Jiova.

18 'la dou cabora vata kei na madrai e vitu na lami sa sega na kena ca, sa yabaki dua ga, ka dua na bulumakau, ka rua na sipi tagane: ka me sai soro kama vei Jiova, kei nai madrali laukana kei nai madrali liviraki vata kei ira, io nai soro sa cabo e na buka waqa, me ka boi vinaka vei Jiova.

19 'Dou na qai vakamatea e dua na me tagane mei soro ni valavala ca, ka rua na lami tagane sa yabaki dua ga me cabori mei madrali ni veivinakati.

20 'la me yalovaka vata na bete kei na madrai sai sevu, mei soro sa yalovaki e na mata i Jiova, kei na lami ruarua: era na tabu me nei Jiova, me nona na bete.

21 'la e na siga o ya dou kacivaka, me dua na nomudou soqosoqo tabu; dou kakua ni cakava kina e dua na cakacaka vakavuravura: me sai lesilesi ka sega ni mudu e na nomudou i tikotiko kecega e na nomudou veitabatamata.

22 'la ni dou sa tamusuka na vuata ni nomudou vanua, mo kakua ni vakaotia na batni nomu veiwere ni o tamusuka, mo kakua talega ni tomika na ka sa lulutu walega ni o sa tamusuka na sila: mo laiva ga me nodra na dravudravua, kei na vulagi; Oi Au o Jiova na nomudou Kalou."

23 Sa vosa talega vei Moses o Jiova, ka tukuna,

24 "Mo vosa vei ira na Isireli ka tukuna, 'E na kenai kavitu ni vula, e nai matai ni siga ni vula, me dua na nomudou Siga ni Vakacecegu, a gauna me vakananuma me uvu kina na davui, nai soqosoqo tabu.

25 'Dou kakua ni kitaka kina na cakacaka vakavuravura, dou cabora ga nai soro e na buka waqa vei Jiova.'"

26 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna:

27 "A kenai katini talega ni siga e na kenai kavitu ni vula oqo, na siga ni veibuluti: oqo sa dua na nomudou i soqosoqo tabu; dou vakamalumalumutaki kemudou kina, ka vakacobora e dua nai soro e na buka waqa vei Jiova.

28 "Ia dou kakua ni kitaka e dua na cakacaka e na siga o ya: ni sa siga ni veibuluti, mo dou sorovaki kina e na mata i Jiova na nomudou Kalou.

29 "Ia na tamata kecega sa na sega ni vakamalumalumutaki e na siga o ya, ena muduki tani o koya vei ira na kai nona.

30 "Kei na tamata kecega sa kitaka e dua na cakacaka e na siga o ya, au na vakarusa tani na tamata o ya mai vei ira na kai nona.

31 "Dou kakua ni kitaka e dua na cakacaka: sai lesilesi ka sega ni mudu e na nomudou i tikotiko kecega, e na nomudou veitabatamata.

32 "Ena sega ni vakacecegu mo dou vakacegu kina, ia dou vakamalumalumutaki kemudou: e na kena i kaciwa ni siga ni vula, e na yakavi, mai na yakavi e dua ka yacova na yakavi e dua, mo dou ia kina na nomudou vakacegu."

33 Sa vosa talega vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

34 "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna, 'A kena i ka tinikalima ni siga e na kena i kavitu ni vula oqo, me ia kina na solevu ni vale taba ni kau vei Jiova ka bogi vitu.

35 'E na kenai matai ni siga, me dua na i soqosoqo tabu; mo dou kakua ni kitaka kina e dua na cakacaka vakavuravura.

36 'E vitu na siga dou vakacobora kina nai soro e na buka waqa vei Jiova: e na kenai kawalu ni siga, me dua na nomudou i soqosoqo tabu, ia dou na cabora e dua nai soro e na buka waqa vei Jiova: sa soqoni tabu: dou kakua ni cakava kina na cakacaka vakavuravura.

37 'Oqo sa kena solevu vei Jiova, dou na kacivaka mei soqosoqo tabu, me vakacobora na i soro e na buka waqa vei Jiova, nai soro kama, kei na i madrali laukana, na ka sa vakacobori, kei na i madrali liviraki, sa dui caka e na kena siga"

38 'Ia oqo sa kenai kuri ni veiSiga ni Vakacecegu i Jiova, kei na nomudou i solisoli, kei na i madrali kecega dou sa bubului kina, kei na nomudou i soro kecega sa lomamudou mo dou cabora, o koya dou na solia vei Jiova.

39 'E na kenai katinikalima talega ni siga e na kenai kavitu ni vula, ni dou sa kumuna vata na vuata ni vanua, dou na ia kina na Solevu vei Jiova ka bogi vitu; nai matai ni siga ena Siga ni Vakacecegu, ia nai kawalu ni siga ena Siga ni Vakacecegu talega.

40 'Ia e na i matai ni siga dou taura na vua ni kau vinaka, kei na taba ni niu kei na taba ni kau sa sobi na drauna, kei na wilou mai na uciwai: ia dou na reki e na mata i Jiova na nomudou Kalou ka bogi vitu.

41 'Ia dou na ia na solevu oqo, na solevu vei Jiova, me bogi vitu e na veiyabaki. Oqo sa kena i lesilesi sega ni mudu e na nomudou veitabatamata: dou dauktaka e na kenai kavitu ni vula.

42 'Mo dou tiko bogi vitu e na veivale taba ni kau: o ira kecega sai taukei vei ira na Isireli era na tiko e na veivale taba ni kau,

43 'Me ra kila kina na nomudou veitabatamata ni sai au era dautiko kina o ira na Isireli e

na veivale taba ni kau, ni'u a kauti ira mai na vanua o Ijipita: Oi Au o Jiova na nomudou Kalou."

44 Sa tukuna vei ira na Isireli na solevu i Jiova o Mosese.

CHAPTER 24

Sa qai vosa vei Mosese o Jiova, ka tukuna:

2 "Mo vakaroti ira na Isireli, me ra kauta mai vei iko na waiwai olive makare sa lautuki, me yaga ena cina, me caudre tikoga kina na cina.

3 " Mai taudaku ni lati ni kato ni Vakadinadina, ena vale ni veitavaki, o Eroni sa na veiqraravi kina mai na yakavi me yacova na mataka, ena mata i Jiova e veisiga; oqo sa kenai lesilesi ka sega ni mudu ena nomudou veitabatamata.

4 "Me vakarautaka tikoga o koya na veicina e nai tutu-ni-cina makamakalivata, e na mata i Jiova.

5 "Ia mo kauta na madrai droka vinaka, ka vavia e tinikarua na keki: me rua na omeri ena dua na keki.

6 "Mo qai tuva me yatu rua, me yaono na yatu yadua, ena dela ni teveli makamakalivata ena mata i Jiova.

7 "Mo qai viritura na drega dina me vakamai ena dela ni yatu kadua, me tu ki na madrai me dauveivakananumi, io nai madrali sa cabori ena buka waqa vei Jiova.

8 "Me vakatura vinaka tikoga o koya ena mata i Jiova ena veiSiga ni Vakacecegu kecega, ena vukudra na Isireli ena veiyalayalati sa sega ni mudu.

9 "Ia ena kedratou o Eroni kei na luvena; me ra kania ena tikina tabu: Ni sa nona ka sa tabu sara mai na vei madrali sa cabo vei Jiova ena bukawaqa, oqo nai vakaro ka sega ni mudu."

10 A sa dua na luve ni yalewa ni Isireli, sa kai Ijipita na tamana, sa lako yani ki na kedra maliwa na Isireli; ka rau a veivala e na i tikotiko, na luve ni yalewa ni Isireli oqo, kei na dua na tagane ni Isireli.

11 A sa vosavakacacataka na Yaca i Jiova o koya na luve ni yalewa ni Isireli ka ruru. A ra sa kauti koya vei Mosese: (ia na yaca i tinana o Silomeci, na luve i Tipiri, ena mataqali i Tani.)

12 A ra sa sogolati koya mada me vakatakilai vei ira na loma i Jiova.

13 A sa vosa vei Mosese o Jiova, ka tukuna,

14 "Mo kauti koya sa ruru ki nai bili ni tikotiko; ia o ira kecega sa rogoci koya, me ra tabaka na uluna ena ligadra, me ra qai vakavirika ena vatu o ira nai soqosoqo tauokino.

15 "Ia mo vosa vei ira na Isireli, ka vaka, 'O koya yadua sa rukaka na nona Kalou me cudruvi ena vuku ni nonai valavala ca.

16 'Ia o koya sa vosa vakacacataka na yaca i Jiova, me sa vakamatei vakaidina; era na vakavirika vakaidina ena vatu o ira nai soqosoqo tauokino: na vulagi se nai taukei, ni sa vosavakacacataka na yaca o ya, ena vakamatei.

17 'Ia o koya sa mokuta mate e dua na tamata, me vakamatei vakaidina o koya.

18 'Kei koya sa mokuta mate na manumanu e yavai va, me sauma na manumanu o ya ena dua sa tautauvata.

19 'Ia kevaka sa vakamavoataka na kai nona e dua na tamata, ena caka vua me vaka sa kitaka o koya.

20 'A mavoa mei sau ni mavoa, a mata mei sau ni mata, a batí mei sau ni batí: me vaka sa

vakamavoataka e dua na tamata o koya, ena caka vaka talega kina vua.

21 'Io o koya sa vakamatea na manumanu e yavai va, me sauma me vakatautauvata: ia o koya sa vakamatea na tamata, me vakamatei.

22 'Me dua ga na nomudou lawa, vei koya na vulagi, vei koya nai taukei: ni sai au o Jiova na nomudou Kalou."

23 A sa vosa vei ira na Isireli o Mosese, era qai kauti koya ka ruru ki nai bili ni koro, ka vakavirika ena datu, A ra sa kitaka na Isireli, me vaka ka vakarota vei Mosese o Jiova.

CHAPTER 25

A sa vosa vei Mosese o Jiova mai na Ulunivanua o Saineai, ka vaka,

2 "Mo tukuna vei ira na Isireli, 'Ni dou sa yaco ki na vanua ka'u sa solia vei kemudou, me qai ia e dua na vakacecegu vei Jiova na vanua.

3 'E ono na yabaki o na kaburaka kina na sila ena nomu veiwere, ka ono na yabaki o na samaka kina na nomu veivaini, ka kumuna na vuana:

4 'Ia na kena yabaki me sa gauna ni vakacecegu me vakacegu kina na vanua, a vakacecegu vei Jiova: mo kakua ni kaburaka na sila e na nomu veiwere, se samaka na nomu veivaini.

5 'A ka sa tubu mai na nomu sila ka lutu e na yabaki sa oti, mo kakua ni tamusuka, se vetia nai soso mai na nomu vaini sa sega ni samaki: sa yabaki me vakacegu kina na vanua.

6 'Ia ena kemudou na ka sa tubu e na gauna sa vakacegu kina na vanua; a kemu, kei na kena na nomu tamata, kei na kena na nomu vada, kei na kena na nomu tamata sa voli na nona cakacaka, kei na kena na kai tani, sa tiko vulagi kei iko,

7 'Kei na kedra na nomu manumanu e yavai va, kei na kedra na manumanu sega lasa sa tiko e nomu vanua"io ena kedra na ka kecega sa tubu kina.

8 'Ia mo qai wilika vei iko e vitu na yabaki ni vakacecegu, me vitu vakavitu na yabaki; ia na kena dede e vitu na yabaki ni vakacecegu, o ya sa vasagavulu ka ciwa na yabaki.

9 'Mo qai vakauvuca yani na davui sa domo levu, e na kenai katini ni siga e na kenai kavitu ni vula: e na Siga ni Veibuluti, dou vakauvuca yani kina na davui e na nomudou vanua taucoko.

10 'Ia dou vakatabuya na kenai kalimasagavulu ni yabaki, ka kacivaka yani na veiserek ikei ira kecega na lewe ni vanua: ena yabaki ni jupeli vei kemudou; ia dou na vakalesuya na tamata yadua ki na yasana sai taukei kina e liu, dou na vakalesuya na tamata yadua talega ki na nona mataqali.

11 'Ena yabaki ni jupeli vei kemudou na kena i ka limasagavulu ni yabaki o ya: dou kakua ni kaburaka na sila, se tamusuka na ka sa tubu kina mai na sila sa lutu, se vetia nai soso mai na vaini sa sega ni samaki kina:

12 'Ni sa jupeli: ena tabu vei kemudou; dou kania ga na ka sa tubu mai na were.

13 'E na Yabaki ni Jiupili oqo dou na vakalesuya na tamata yadua ki na yasana sai taukei kina e liu.

14 'Ia kevaka e dua vei kemudou sa volitaka e dua na ka vua na kai nomu, se volia mai vua e dua na ka dou kakua ni domonikocotaka:

15 'Mo volia vua na kai nomu me vaka na i wiliwili ni yabaki sa oti kina na jupeli; me volitaka vei iko o koya me vaka nai wiliwili ni yabaki ni vuata:

16 'Ke sa vuqa na yabaki, mo vakalevutaka na kenai voli; ia ke sa vica ga na yabaki, mo

vakalailaitaka na kenai voli: ni sa volitaka vei iko o koya me vaka nai wiliwili ni vuata.

17 'la mo dou kakua ni dui cakava vakadomonikoco; mo rerevaka ga na nomu Kalou: ni sai au o Jiova na nomu Kalou.

18 'la dou cakava na noqui vakaro, ka vakabauta na noqu lewa, ka muria; dou na qai tiko vakasautu e na vanua.

19 'la ena vuataka na kena vuata na vanua, ia dou na kana ka mamau, ka tiko vakasautu kina.

20 'la de dou sa tukuna, A cava na ka me keimami kania e na kenai kavitu ni yabaki?

Raica, keimami na sega ni kaburaka na sila, se kumuna vata na neimami vuata?"

21 'Au na vakarota mo dou vakasaututaki e na kenai kaono ni yabaki, ia ena vuata kina na vuana me rauta e tolu na yabaki.

22 'la dou na kaburaka na sila e na kena i kawalu ni yabaki, ka kania na vuata makawa ka yacova nai kaciwa ni yabaki; dou na kania tiko na vuata makawa ka me kumuni mada na vuata.

23 'Me kakua ni volitaki na vanua me takali sara: ni sa noqu ga na vanua; ia oi kemudou dou sa kai tani ka tiko vulagi ga vei au.

24 'la e na vanua tauoko dou sa taukena, dou na solia me voli tale na vanua.

25 'Kevaka sa dravudravua mai na wekamu, a sa volitaka eso na nona vanua, me qai volia tale e dua na wekana na ka ka volitaka yani na wekana.

26 'la kevaka sa sega na wekana na tamata o ya me volia tale, a sa qai rawata e muri o koya me volia tale,

27 'Me qai wilika o koya na veiyabaki sa volitaki kina, ka vakasuka na kena caca ni voli vua na tamata ka volia; ka me qai lesu o koya ki na vanua sa taukena e liu.

28 'la kevaka sa sega ni rawata me vakasuka vua, ena nona tiko ka volia me yaco mada na yabaki ni jupeli: ia e na jupeli, ena lutu mai vua, ena qai lesu ki na vanua o koya sa taukena e liu.

29 'la kevaka sa dua na tamata sa volitaka na vale sa tiko e loma ni koro vakabai, ena qai tara me volia tale e na yabaki ka volitaka kina; ni sa sega ni oti e dua na yabaki, sa tara vua me volia tale.

30 'la kevaka sa oti dina e dua na yabaki, ka sa sega ni voli tale, ena qai nona tiko ka volia na vale o ya, kei na nona veitabatamata ka sega ni mudu ena sega ni suka e na Yabaki ni Jiupili.

31 'la na veivale e na koro lalai sa sega ni vakabai, ena vakatauvatani kei na veiwere ni vanua: e tara ga me voli tale, a ra na suka e na jupeli.

32 'la e na nodra veikoro na Livai, na veivale e na koro era sa taukei kina, e tara me ra volia tale na Livai e na veigauna kecega.

33 'la kevaka sa volia tale e dua vei ira na Livai; ena qai suka e na jupeli na vale ka volitaki, ka tu e na koro sai taukei kina: ni ra taukena na Livai, e na kedra maliwa na veivale e na nodra veikoro na Isireli.

34 'la na vanua sa volita na nodra veikoro sa tabu ni volitaki; ni ra sa taukena ka sega ni mudu.

35 'la kevaka sa dravudravua mai na wekamu, ka sa malumalumu mai na ligana ni drau a tiko tukuna, mo qai vupei koya; me vaka na kai tani, se vulagi; me bula vata kei iko o koya.

36 'Mo kakua ni taura mai vei koya na kena i kere ni ka sa kerea vei iko, se nai kuri ni ka: mo rerevaka ga na nomu Kalou; me bula vata kei iko na wekamu.

37 'Mo kakua ni solia vua na nomu i lavo me dua kina na kena na tubu, se solia vua na nomu kakana me vakuria.

38 'Oi au o Jiova na nomudou Kalou, ka kauti kemudou mai na vanua o Ijipita, me solia vei kemudou na vanua o Kenani, me'u nomudou Kalou.

39 'Ia kevaka sa dravudravua mai na wekamu ni drau a tiko tukuna, a sa volitaki koya vei iko, mo kakua ni caka vua me vaka sa bobula.

40 'Ena tiko ga vei iko me vaka na tamata sa voli na nona cakacaka, se vaka na vulagi; me qaravi iko, ka yacova na Yabaki ni Jiupili.

41 'Me qai lako tani vei iko, o koya, kei iratou vata tukuna na luvena, ka lesu ki na nona mataqali, ia me lesu ki na vanua ka ra taukena na nona qase e liu.

42 'Ni ra sa noqu tamata, ka'u a kauta mai na vanua o Ijipita: me ra kakua ni volitaki me vaka na bobula.

43 'Mo kakua ni valavala vakaukauwa vua; mo rerevaka ga na nomu Kalou.

44 'Ia na nomu tagane bobula, kei na nomu yalewa bobula"o na rawata mai vei ira na veimatanitu era sa tiko voleka vei kemudou, ni sa tara mo dou volia mai kina na tagane bobula kei na yalewa bobula.

45 'E tara talega mo dou volia mai vei ira na luve ni kai tani sa tiko vulagi kei kemudou, ka mai vei ira na nodra mataqali era sa tiko kei kemudou, o ira sa sucu vei ira e na nomudou vanua: ia dou na taukeni ira.

46 'Ia dou na tauri ira me nodra na luvemudou era na taravi kemudou, me ra taukena tiko emuri; era na nomudou bobula ka sega ni mudu: ia vei ira ga na wekamudou na Isireli, dou kakua ni valavala vakaukauwa, e dua vua e dua.

47 'Ia kevaka sa vutuniyau mai na kai tani se na vulagi drau sa tiko tukuna, a sa dravudravua mai na wekamu e rau sa tiko vata tukuna, a sa volitaki koya o koya vua na kai tani, se vua na vulagi drau sa tiko tukuna, se vei ira na kawa ni mataqali era kai tani,

48 'Ni sa volitaki oti, sa tara me voli tale mai; me voli koya tale e dua vei ira na wekana;

49 'E tara me voli koya tale na tamana lailai, se na luvena na tamana lailai; se tara me voli koya tale e dua sa wekana dina sa rau mataqali vata; ia kevaka sa rawata, me sa voli koya tale o koya.

50 'Ia me wilika kei koya sa voli koya mai na yabaki sa volitaki oti vua, me yacova na yabaki ni jupeli: ia nai lavo me kenai voli me na vakatauvatani kei nai wiliwili ni yabaki: ena vaka talega na nona yabaki na tamata sa voli na nona cakacaka.

51 'Kevaka sa vuqa na yabaki sa vo tiko, me solia tale o koya me vakakina nai voli ni nonai sere, mai nai lavo sa voli kina.

52 'Ia kevaka sa vica ga na yabaki sa vo me yacova na yabaki ni jupeli, me rau qai wilika vata tukuna; ka me solia tale o koya nai lavo ni nonai sere me vaka na kena yabaki sa vo.

53 'Ena tiko vata tukuna me vaka na tamata sa voli vakayabaki na nona cakacaka: me kakua ni valavala vakaukauwa vua o koya e matamu.

54 'Ia kevaka sa sega ni voli tale vakakina, ena qai sereki o koya e na Yabaki ni Jiupili"o koya, kei iratou vata tukuna na luvena.

55 'Ni sa noqu tamata o ira na Isireli; era sa noqu tamata, ka'u a kauta mai na vanua o Ijipita: Oi au o Jiova na nomudou Kalou.

CHAPTER 26

'Dou kakua ni cakava vei kemudou na kalou lasu, se nai vakatakarakara e ceuceu se vakaduria na matakau, se na vatu sai vakatakarakara, e na nomudou vanua, mo dou cuva kina: ni sai au o Jiova na nomudou Kalou.

- 2** Dou vakabauta na noqu veiSiga ni Vakacecegu, ka vakarokorokotaka na noqu vale tabu: Oi au o Jiova.
- 3** 'Kevaka dou sa muria na ka ka'u sa lesia, ka vakabauta na noqu vunau, ka cakava,
- 4** Au na qai vakatauca vei kemudou na uca e na kena vula, ka na vuataka na kena vuata na vanua, ka vuataka na vuana na kau ni veiwere.
- 5** Ia na nomudou samu sila ena yacova na vula e veti kina na vua ni vaini, ia dou na vetia tiko na vua ni vaini ka yacova na kaburaki sila, ia dou na kania na kemudou me mamau kina, ka tiko vakasautu e na nomudou vanua.
- 6** Ia ka'u na solia na sautu e na vanua, dou na davo sobu kina ka sega e dua me vakarerei kemudou: au na vakaotia tani talega e na vanua na manumanu ca, ena sega talega ni lakova na nomudou vanua nai seleiwau.
- 7** Ia dou na vakasavi ira na nomudou meca, a ra na bale e nai seleiwau e na matamudou.
- 8** Ia e lewe lima vei kemudou ena vakasava rawa na lewe drau, ka dua na drau vei kemudou ena vakasava rawa e lewe tini na udolu: ia era na bale e nai seleiwau na nomudou meca e na matamudou.
- 9** 'Ni'u na golevi kemudou, ka vakaluveataki kemudou, ka vakalewevuqataki kemudou, ka vakataudeitaka vei kemudou na noqu veiyalayalati.
- 10** Ia dou na kania tiko na ka sa tu dede, ka kauta kituba na ka sa tu dede me vakasosomitaki e na ka vou.
- 11** Ia ka'u na vakaduria na noqu vale e na kemudou maliwa: ia ena sega ni cati kemudou na yaloqu.
- 12** Ia ka'u na lako voli e na kemudou maliwa, ia ka'u na nomudou Kalou, ia dou na noqu tamata.
- 13** Sai au o Jiova na nomudou Kalou, ka'u a kauti kemudou tani mai na vanua o Ijipita, mo dou kakua ni nodra bobula tiko; ia ka'u sa sereka nai vesu dou a vauci kina, ka qisi kemudou mo dou lako vakadodonu.
- 14** 'Ia kevaka dou sa bese ni vakarorogo vei au, ka bese ni kitaka na vunau kecega oqo,
- 15** Ka sa beca ga na noqui lesilesi, se sa cata na noqu lewa na lomamudou, mo dou kakua kina ni kitaka na noqu vunau kecega, ka sa vakacataka ga na noqu veiyalayalati,
- 16** Au na qai kitaka na ka oqo vei kemudou; au na vakayacora na domobula, na lila balavu, kei na katakata, me tauvi kemudou, me kania na matamudou, ka vakararawataka na lomamudou: ia ena sega ni yaga ni dou sa kaburaka na nomudou sila, ni ra na kania na nomudou meca.
- 17** Ia ka'u na rai vakatani vei kemudou, ia dou na vakamatei e na matadra na nomudou meca: a ra na lewai kemudou o ira era sa cati kemudou; ia dou na dro ni sa sega e vakasavi kemudou.
- 18** 'Ia kevaka dou sa bese tiko ni vakarorogo vei au, ni sa yaco na veika oqo, au na qai cudruvi kemudou vakavitu cake e na vuku ni nomudoui valavala ca.
- 19** Ia ka'u na muduka na kaukauwa dou sa totoka kina; ka cakava na lomalagi me vaka na kaukamea vei kemudou, kei na nomudou qele me vaka na parasa.
- 20** Ia dou na oca walega: ni na sega ni vakalewe na nomudou vanua, ka sega ni vuataka na vuana na kau ni vanua.
- 21** 'Ia kevaka dou na lako vakatani vei au, ka bese ni vakarorogo vei au; au na qai vakayacora na mate ca vakavitu cake vei kemudou e na vuku ni nomudou i valavala ca.
- 22** Ia ka'u na vakatala na manumanu sega lasa ki na kemudou maliwa, a ra na butakoca na luvemudou, ka vakamatea na nomudou manumanu e yavai va, ka vakalewelailaitaki kemudou; ia ena sega ni lakovi na nomudou veisalatu.

- 23** 'la kevaka dou sa bese tiko ni vakavinakataki mai vei au, ni sa yaco na veika oqo, ka sai valavala vakanati tiko vei au,
- 24** Ka'u na qai valavala vakanati talega vei kemudou, ia ka'u na cudruvi kemudou vakavitu tale, e na vuku ni nomudoui valavala ca.
- 25** Ia ka'u na vakayacora vei kemudou nai seleiwau, sa na cudrutaka na veiyalayalati, ka dou na soqoni vata kina e na nomudou loma ni veikoro; ia ka'u na tala na mate ca vei kemudou; ia dou na soli ki na ligadra na meca.
- 26** Ni'u sa vakaotia na madrai dou sa bula kina, ena qai lewe tini na yalewa sa na vavia na kemudou madrai e na dua na lovo, a ra na vakarautaka na bibi ni kemudou madrai, ni sa bera ni vota; ia dou na kana, ka sega ni mamau.
- 27** 'la kevaka dou na sega ni vakarorogo vei au, ni sa yaco na ka kece oqo, kai valavala vakanati tiko vei au,
- 28** Ka'u na qai valavala vakanati vei kemudou e na cudru rerevaki; ia oi au, ka'u na cudruvi kemudou vakavitu tale, e na vuku ni nomudoui valavala ca.
- 29** Ia dou na kania na lewedra na luvemudou tagane; kei na lewedra na luvemudou yalewa.
- 30** Au na vakarusa talega na nomudou veitikina cecere, ka taya sobu na nomudou veimatakau e vaka na mata-ni-siga, ka biuta na yagomudou ni sa mate ki dela ni yagodra na nomudou matakau: ia ena cati kemudou na yaloqu.
- 31** Ia ka'u na vakalalataka na nomudou veikoro, ka vakarusa na nomudou veivale tabu, ka'u na sega ni boica na nomudoui madrali boi vinaka.
- 32** Au na vakarusa talega na vanua: a ra na kurabui kina o ira na nomudou meca era tiko kina.
- 33** Ia ka'u na vakasesei kemudou ki na veimatanitu, ka ucuna nai seleiwau me muri kemudou: ia na nomudou vanua ena lekutu wale, ka na lala na nomudou veikoro.
- 34** Sa na qai marautaka na veiSiga ni Vakacecegu na vanua, ni sa veikau tu, ni dou sa tiko e na nodra vanua na nomudou meca; sa na qai vakacegu na vanua, ka marautaka na kena Siga ni Vakacecegu.
- 35** E na gauna kece sa veikau kina, ena vakacegu"ka ni sa sega ni vakacegu e na nomudou gauna ni vakacecegu, ni dou a tiko kina.
- 36** 'la ka'u na tala na rere me kania na lomadra era sa vo vei kemudou, e na vanua ni nodra meca; ia na rorogo ni drau-ni-kau sa cagina voli ena vakubutaki ira; a ra na dro, me vaka ni ra drotaka nai seleiwau; a ra na bale ni sa sega e vakasava.
- 37** A ra na veibaleti, me vaka sa muri ira na i seleiwau, ni sa sega e vakasava: ia ena sega vei kemudou na kaukauwa mo dou tu kina e na matadra na nomudou meca.
- 38** Ia dou na rusa e na kedra maliwa na veimatanitu, ia ena kani kemudou na nodra vanua na nomudou meca.
- 39** Ia o ira sa vo vei kemudou, ena waicala yani na yalodra, e na vuku ni nodra i valavala ca, e na nodra vanua na nomudou meca; ia e na vuku ni nodra i valavala ca na nodra qase talega, ena waicala kina na yalodra.
- 40** 'Ka ra na vakatusa na nodra i valavala ca, kei nai valavala ca ni nodra qase, kei na nodra caka cala era sa kitaka vei au, ka ni ra sai valavala vakanati vei au,
- 41** Ni'u sai valavala vakanati talega vei ira, ka kauti ira ki na vanua ni nodra meca; kevaka sa qai malumalumu mai na lomadra sa sega ni cilivi, a ra sa qai vakadonuya nai sau ni nodra i valavala ca"
- 42** Au na qai nanuma na noqu veiyalayalati kei Jekope; kei na noqu veiyalayalati talega kei Aisake, kei na noqu veiyalayalati kei Eparaama, ka'u na nanuma; ka'u na nanuma talega

na vanua.

43 Era na takali mai na nodra vanua, ia na vanua ena marautaka na kena gauna ni vakacecegu, ni sa veikau mai ni ra sa takali kina: a ra na vakadonuya nai sau ni nodra i valavala ca, ni ra sa beca na noqu lewa, ka sa cata na noqui lesilesi na yalodra.

44 Ia ni sa oti kece na ka oqo, ka ra na tiko e na vanua ni nodra meca, au na sega ni biuti ira laivi, se cati ira me'u vakarusai ira sara, ka me vakacacataka na noqu veiyalayalati kei ira: ni sai au o Jiova na nodra Kalou.

45 Ia e na vukudra ga, ka'u na nanuma na veiyalayalati kei ira na nodra qase, o ira ka'u a kauta tani mai na vanua o Ijipita e na matadra na veimatanitu, me'u nodra Kalou: Oi au o Jiova."

46 Oqo nai lesilesi, kei na lewa, kei na vunau, sa cakava o Jiova e na Ulunivanua o Saineai, e na gusu i Mosese, me veiyalayalati kina o koya kei ira na Isireli.

CHAPTER 27

1 a oqo sa vosa vei Mosese o Jiova, ka vaka,

2 "Mo vosa vei ira na Isireli, ka tukuna vei ira: 'Ni dua na tamata sa vakatabuya na bubului me baleta eso na tamata vei Jiova, me vaka o sa lewa me kedra i voli.

3 Kevaka o na lewa me kena i voli ni tagane mai na yabaki ruasagavulu me yacova sara na onosagavulu, mo na qai lewa me kenai voli e limasagavulu na sikeli siliva, me vaka na sikeli ni tikina tabu.

4 'Kevaka e yalewa, mo qai lewa me tolusagavulu na sikeli na kenai voli;

5 'lia kevaka mai na yabaki lima me yacova sara na yabaki ruasagavulu, mo qai lewa me ruasagavulu na sikeli me kenai voli na tagane, ka tini na sikeli me kenai voli na yalewa;

6 'la kevaka mai na vula dua me yacova sara na yabaki lima, mo qai lewa me lima na sikeli siliva na kenai voli na tagane, ka tolu na sikeli siliva me kenai voli na yalewa;

7 'la kevaka mai na yabaki onosagavulu se levu cake, ke tagane, mo qai lewa me tini-ka-lima na sikeli na kenai voli, ka me tini na sikeli me kenai voli na yalewa.

8 'la kevaka e dravudravua o koya ka sega ni rawata na ka o sa lewa, me qai lako o koya vua na bete, ka me lewa na kenai voli na bete; me vaka na ka sa rawata o koya sa bubuluitaka, me lewa na kenai voli o koya na bete.

9 'Kevaka e kauta mai na tamata na manumanu yavai va me vakabori mei soro vei Jiova, sa na tabu na ka kecega sa solia e dua vei Jiova.

10 'Me kakua ni vakaisosomitaka o koya se veisautaka, na ka vinaka kei na ka ca se na ka ca kei na ka vinaka; ia kevaka sa mani veisautaka na manumanu e yavai va, ena qai tabu ruarua na manumanu o ya kei na kenai sosomi talega.

11 'Kevaka e manumanu sega ni savasava ka sega ni dau vakabori mei soro vei Jiova, me qai vakaraitaka o koya na manumanu e na mata ni bete;

12 'Ka me qai lewa na kenai voli na bete, se ka vinaka se ca; me vaka ni o iko, na bete, mo lewa kina, ena vakabau.

13 'la kevaka sa via volia tale o koya, me qai vakaikuritaka na kenai voli e na dua nai kalima.

14 'la ni sa vakatabuya na nona vale e dua na tamata me tabu vei Jiova, me qai lewa na kena i voli na bete, se sa vinaka se ca; me vaka sa lewa kina na bete, me sa na vakabau.

15 'la kevaka sa via volia tale na nona vale o koya ka vakatabuya, me qai vakaikuritaka e na dua na i kalima nai lavo o sa lewa me kenai voli, ena qai nona tale.

16 'Kevaka e vakatabuya e dua na tamata me nei Jiova e dua nai wase ni nona vanua, mo qai lewa na kenai voli me vaka na levu ni sila me kaburaki kina. E dua na omeri na parile e na kenai voli e limasagavulu na sikeli siliva.

17 'Kevaka e vakatabuya na nona tiki ni vanua mai na Yabaki ni Juvili, ena vakabau me vaka na nomu lewa.

18 'la kevaka e vakatabuya na nona tiki ni vanua ni sa oti na Juvili, me qai wilika vua nai lavo o koya na bete me vaka na yabaki sa vo tiko me yacova na Yabaki ni Juvili, ka me na musuki sobu mai na ka o sa lewa me kenai voli.

19 'la kevaka sa via volia tale o koya me nona na tiki ni vanua ka vakatabuya, me na qai vakaikuritaka e na dua nai kalima nai lavo o sa lewa me kenai voli, ena qai vakataudeitaki vua.

20 'la kevaka sa sega ni via volia o koya me nona tale na tiki ni vanua, se sa volitaka oti vua na tamata tani, ena qai sega ni rawa vakadua ni voli tale;

21 'la na tiki ni vanua, ni sa suka e na Juvili, ena tabu me nei Jiova, me vaka na tiki ni vanua vakatabui; ena taukena ga na bete.

22 'la kevaka e dua na tamata sa vakatabuya me nei Jiova e dua na tiki ni vanua sa volia o koya, na tiki ni vanua e a sega ni taukena o koya,

23 'Me qai wilika vua o koya na bete na kena i voli me vaka o sa lewa, me yacova na yabaki ni Juvili, ka me na solia o koya na kenai voli me vaka o sa lewa e na siga o ya mei soro tabu me nei Jiova.

24 'E na Yabaki ni Juvili ena suka na tiki ni vanua vua ka volitaka, io vei koya ka taukena e liu na vanua.

25 'la nai voli ni ka kecega o sa lewa sa na vaka na sikeli ni tikina tabu: e ruasagavulu na kera ki na dua na sikeli.

26 'la na ulumatua ni manumanu ka dodonu me ulumatua nei Jiova, me kakua na tamata me vakatabuya; na bulumakau se sipi, sa nei Jiova.

27 'la kevaka e manumanu sega ni savasava, me qai volia tale o koya me vaka na ka o sa lewa me kenai voli, ka me vakalevutaka cake e na dua nai kalima; se kevaka sa sega ni voli tale, me na qai volitaki me vaka na ka o sa lewa me kenai voli.

28 'la me kakua ni dua nai madrali e vakatabui e sa vakacobora oti e dua na tamata me nei Jiova mai na ka e taukena, na tamata se manumanu e yavai va, se tiki ni vanua e taukena; nai madrali kecega e vakatabui sa ka tabu sara vei Jiova.

29 'Me kakua ni dua na tamata sa beitaki, ka sa voleka ni vakamatei, me kakua ni voli tale; me na vakamatei vakaidina.

30 'la nai katini ni vuata kecega ni vanua, na sila ni vanua se na vua ni kau, sa nei Jiova. Sa tabu me nei Jiova.

31 'Kevaka e dua na tamata sa via volia tale nai katini ni nona ka eso, me vakaikuritaka o koya e na dua na kena i ka lima.

32 'la me baleta na kena i katini ni qele ni bulumakau se sipi, io na ka kecega e lako e na ruku ni titoko, o koya na kenai katini, ena tabu me nei Jiova.

33 'Me kakua ni vakaqaqa se ka vinaka se ka ca, me kakua talega ni veisautaka; ia kevaka e mani veisautaka, ena qai tabu ruarua, na ka o ya kei na kenai sosomi talega me rau tabu ruarua; me kakua ni voli tale."

34 Oqo nai vakaro e vakarota o Jiova vei Moses me tukuna vei ira na Isireli, e na Ulunivanua o Saineai.

For other languages please go to www.wordproject.org